

Ciutadans

Revista dels cursos de català per a adults
Número 3 • Curs 2008-2009 • Girona

18

SUMARI

EDITORIAL	2
• Ciutadans 18, número 3	
• La pedra i el riu	
FEM 20 ANYS	3
• 20 anys de cursos de català per a adults	
Del Digui-digui al Parla.cat	
ELS ALUMNES ESCRIUEN	4
• Girona, lleure i cultura.	4
• Gent de Girona	7
• Sóc de Girona des que... ..	9
• Taller creatiu.	11
• Fets històrics	13
• Llegendes.	14
VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA	15
• Entrevista a Sílvia Planas	15
• El programa "Voluntariat per la llengua" al Centre Penitenciari de Girona	17
L'ENTREVISTA	18
• Entrevista-tertúlia amb Toni Ruscalleda	
QÜESTIONS DE LLENGUA	19
• D'on ve el nom de Girona? Aquesta és la qüestió...	
• L'acolliment lingüístic a les comarques gironines	
PASSATEMPS	20
• Mots encruats	
• Definicions	
• Endevinalles	
• Enigmes	
• Autodefinits	
• Decapitacions i escuaments	
• 7 diferències	
LES PROFESSORES I ELS PROFESSORS ..	22
INSCRIPCIONS CURS 2009-2010	23

CIUTADANS 18, NÚMERO 3

Per molts anys!

Si l'any 1989 començava el camí del Consorci per a la Normalització Lingüística, amb l'Ajuntament de Girona com a membre fundador, enguany uns i altres estem de celebració: per molts anys!

El tercer número de la revista *Ciutadans*, 18 és un bon exemple de la vitalitat del CNL de Girona i alguns dels gairebé mil alumnes que aquest curs han iniciat, ampliat o aprofundit la seva relació amb la llengua han tingut oportunitat de dir-hi la seva. Han parlat de *Girona, oci i cultura*: la ciutat des del seu vessant més lúdic, però també entranyable, des del record i des d'una relació incipient, des del descobriment a la redescoberta...

Vint anys ja fan goig, i fan pensar enrere, però també en el futur. Tant de bo poguéssim dir com el poeta *fa vint anys que tenim vint anys*... De moment, però, celebrem els vint primers.

Miquel Poch Clara

Tinent d'alcalde

Regidor de Relacions Ciutadanes i Joventut

LA CIUTAT MÀGICA

Núria Martí Constans

Professora de català i escriptora

Plovisqueja i la plaça de Santa Susanna del Mercadal fa olor de sorra humida. Els cambriers recullen de pressa els coixins granats de les cadires que fa una estona cremaven de sol i els posen apilonats sota el tendal, mentre jo enceto el carrer de les Hortes.

Fa més de vint anys, quan vaig arribar, vaig trobar una ciutat tímida, amb els ulls plens de les lleganyes d'un son llarg, una ciutat de pedra i aigua, plena de màgia antiga. Ara, el vermelló d'un pont de ferro, cosí d'una torre famosa arreu del món, i els ocres, els rosats, els magenta, els groguencs desmaiats i els torrats honestos de les cases del riu vesteixen aquesta Girona màgica de mil colors.

Baixen la Rambla turistes amb bosses de plàstic al cap que segueixen una guia amb un paraigua blau elèctric obert i alçat, estudiants amb carpetes de la universitat que ignoren la gotellada que creix i riuen alliberats de les lliçons, àvies mudades que parlen dels marits que fa temps que crien malves, mares amb cotxets plastificats, canalla que corre, joves que s'estimen i embutxaquen la mà al cul dels texans gastats i caiguts de la parella. Als Quatre Cantons, noies arrencades sota un balcó xisclen i llepen gelats de menta, de xocolata, de maduixa, amb els peus esquitxats i frescos del ruixat, i l'ànima calenta. Somric i m'adono que duc la brusa blanca xopa i la faldilla estampada, arrapada a les cuixes. Tant és, els carrers se m'enduen i trepitjo cada llamborda com si fos el primer cop, enfilo la Força com si no hagués viscut mai en aquell número disset ni m'hagués fet un fart de pujar esglaons torts i desiguals per anar a l'antic seminari a estudiar lletres. Com si no hagués vist en ma vida els patis nus de les cases que al maig s'omplen de flors. Com si tot fos nou, perquè no em canso mai de redescobrir-ho. I al final, a punt d'arribar al peu de les escales de la Catedral, enlluernada per la claror neta d'un cel Huedo a què ha donat pas la pluja estival, sento que em criden i, de cop, surto de l'encanteri. Asseguts en rotllana al voltant d'una taula metàl·lica encara molla, hi ha la Isabel, l'Antònia, en Martí, la Carme, en Rachid, l'Anastàsia, la Soledad, en Rafel, i tots aixequen la mà i em fan senyal que m'hi acosti. La sorpresa no podia haver estat millor: no hi ha res que em vingui més de gust que compartir amb els alumnes la visió majestuosa i resplendent del temple.

Fem 20 anys

20 anys de cursos de català per a adults

Del Digui-digui al Parla.cat

Agnès Llagostera

Coordinadora de l'Àrea d'Ensenyament del CNL de Girona

El Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) és un ens creat a partir de la voluntat comuna de la Generalitat de Catalunya i de nombrosos ajuntaments, consells comarcals i diputacions de facilitar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua pròpia de Catalunya en tots els àmbits. Tant l'Ajuntament com la Diputació de Girona en són institucions fundadores. El precedent de les activitats del CPNL, que es van iniciar l'1 de setembre de 1988, són els cursos de català per a adults que des del 1980 organitzaven alguns ajuntaments i la Generalitat.

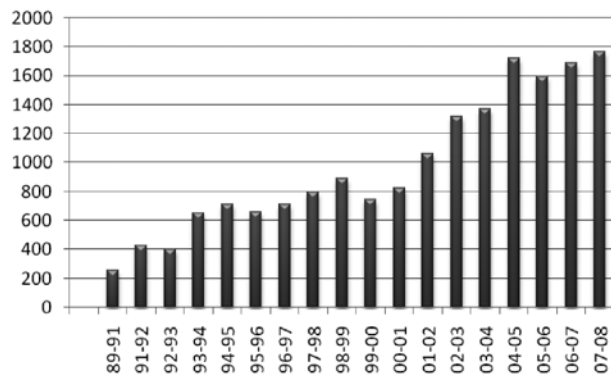
El Consorci es va instaurar a Girona per mitjà del Servei Local de Català de Girona, la seu del qual es va ubicar al Centre Cívic Sant Narcís, que també s'acabava d'inaugurar. Durant els primers anys es feien cursos a tres llocs: el Centre Cívic, el Centre Social de Vila-roja i la Casa de Cultura. Aleshores l'equip de professorat el formaven tres tècnics. Posteriorment, al llarg d'aquests vint anys, els cursos s'han estès a Palau, Santa Eugènia, Taialà-Germans Sàbat, Barri Vell i Pont Major. Actualment, el SLC està situat al carrer dels Ciutadans, els cursos continuen distribuïts per tota la ciutat i l'equip docent el componen dinou professors i professores.

Pel que fa a les inscripcions, al llarg d'aquests vint anys se n'han fet unes divuit mil. Mentre que l'any 1990-1991 hi va haver dotze cursos de català i 255

alumnes inscrits, enguany hi ha hagut seixanta cursos i 1.615 inscripcions. Els primers anys els alumnes eren majoritàriament de Catalunya o de la resta de l'Estat espanyol, mentre que avui hi ha alumnes de 66 nacionalitats. Aquest canvi en el nombre i perfil de l'alumnat també ha implicat canvis en els criteris pedagògics i organitzatius. A més a més, el sistema d'ensenyament i aprenentatge s'ha hagut d'adaptar a la diversitat a les aules: diferències de nivell formatiu, d'estil d'aprenentatge, d'edat, de motivació...

La durada dels cursos fins a l'any 1995 era de noranta hores, però a partir del curs 95-96 es passa a un sistema modular de cursos quadrimestrals de quaranta-cinc hores. Així, s'estableixen tres períodes diferents d'inscripció: setembre, gener i estiu.

L'any 2001 el Consell d'Europa edita una eina decisiva per a l'ensenyament de segones llengües, el Common European Framework for Languages: Learning, Teaching, Assessment, l'anomenat Marc Europeu Comú per a l'ensenyament de segones llengües. Gràcies a aquest document, la metodologia i els programes dels cursos s'unifiquen i es reajusten a les necessitats de la població adulta. També s'adeqüen els noms dels cursos a la terminologia de la Secretaria de Política Lingüística, la institució encarregada d'adaptar el Marc Europeu a Catalunya. Així mateix, a partir de l'any

Evolució del nombre d'inscripcions a Girona

1999 els certificats de nivell que expedeix el Consorci queden oficialment homologats amb les titulacions de la Secretaria de Política Lingüística i, per tant, els alumnes fan tot el cicle formatiu al Consorci, inclosos els exàmens finals.

Respecte a la metodologia, durant molts anys els cursos adreçats a persones no catalanoparlants es van basar en el curs multimedia Digui-digui. El material audiovisual de suport eren cintes de vídeo en formats VHS i Beta i cintes de casset. Els cursos per a catalanoparlants estaven enfocats bàsicament a aprendre a escriure, i la gramàtica hi tenia més pes que no pas el treball textual. Actualment, en canvi, la metodologia es basa en l'ensenyament comunicatiu i es treballen totes les habilitats (comprensió oral i escrita, expressió oral i escrita) en tots els nivells. Aquest enfocament es fonamenta en l'ús de la llengua que han de fer servir els aprenents en les diver-

ses situacions de comunicació que es produeixen en la vida quotidiana i en els àmbits social i laboral. Finalment, quant a l'oferta formativa, en els inicis només existien els cursos presencials. L'any 1991 s'amplia aquesta oferta amb el Centre d'Autoaprenentatge de Català, situat a la Casa de Cultura, que ofería un espai amb material autocorrectiu, vídeos i cassetts a les persones que no podien assistir als cursos presencials. El lema era "Aprèn català com i quan vulguis". D'altra banda, a partir de l'any 1994 es va començar a oferir la modalitat de cursos a distància. L'augment progressiu de la formació a través d'Internet i l'homologació de les proves del CPNL van fer que el Centre d'Autoaprenentatge es reorientés cap a la funció d'acollida lingüística de les persones que acaben d'arribar a Catalunya i que volen aprendre català. A aquesta oferta no presencial, s'hi ha d'afegir ara el curs en línia Parla.cat.

Girona, lleure i cultura

El Museu del Cinema

El Museu del Cinema és un lloc on es pot fer un viatge per la història de les imatges i on es veuen quins van ser els antecedents, els orígens i la tècnica del cinema. S'hi pot conèixer com era el cinema des dels seus inicis fins a l'arribada de la televisió.

En aquest museu, trobarem la col·lecció de Tomàs Mallol, que és una de les més reconegudes.

Ana Rosa Guarín Morales

(Bàsic 3)

Museu del Cinema

Mercat del Lleó

Un passeig per Girona

Cada setmana, el dissabte, m'agrada recórrer diferents llocs de la ciutat de

Girona. Normalment, cada diumenge passejo per la muralla, començo per la plaça Catalunya i pujo les escales, moltes escales. Després baixo al Barri Vell, bec una cervesa i arribo a casa per dinar a les 14.30 h. Dedico la tarda a llegir diaris, sopar a les 20.30 h i me'n vaig a dormir a les 22.30 h.

José A. Urcelay Jáuregui

(Bàsic 3)

La primera vegada a Girona

El Barri Vell va ser el primer lloc on vaig estar i on em vaig perdre per carrers estrets de pedra que em van transportar màgicament cent anys abans. Aquesta sensació, encara la guardo i em recordarà sempre aquesta ciutat.

Javier Maman Arenas

(Bàsic 3)

El mercat del Lleó

El mercat del Lleó els dissabtes és per a mi el lloc més viu de la ciutat, on pots trobar de tot i a tot-hom.

És com una olla bullint amb tot tipus de menjars: carns, peixos, fruites, verdures, flors, grana cuita, pesca salada, vins... I a fora les pageses duen de collita pròpia el que venen, inclòs algun animal viu.

La gent és de tots els punts de la ciutat i província, també de totes les edats. Depèn de l'hora és difícil de passar amb els carrets, cabassos i cotxets de criatures. Abans potser hi trobaves més dones que homes, però tot això per sort ha canviat i cada vegada hi veig més homes, sols o acompanyats i de totes edats.

És, doncs, un bon lloc per veure la diversitat i procedència de la gent que viu a Girona.

Àngela Blázquez Moya

(Intermedi 2)

Girona

Girona no és una ciutat gaire gran, però té dos mercats: el mercat del Lleó, obert cada dia excepte diumenge, i l'altre mercat a la Devesa, els dimarts i els dissabtes al matí. Regularment vaig a aquest mercat i hi compro fruites i verdures, i alguna vegada també hi compro roba o sabates.

Zoriana Semchenko

(Bàsic 1)

Santa Maria i Sant Feliu

Em crida l'atenció la paret que fan les esglésies de Santa Maria (la Catedral) i Sant Feliu. Em fa la sensació que es completen l'una a l'altra, com si una fos la femenina i l'altra, la masculina, i totes dues havent passat per quatre estils, quatre èpoques. A més a més, cada una amb una sola torre i, fins i tot, molt a prop l'una de l'altra. Per a mi, formen un conjunt simbòlic molt peculiar que diu moltes coses de la ciutat.

Guillermo Digiuni Morillas

(Bàsic 3)

Girona, Temps de Flors

A Girona hi ha una festa especial que es diu "Temps de flors". Els gironins (i les seves botigues de flors) decoren tot el Barri Vell, les esglésies, llocs públics, patis interiors... amb una quantitat enorme de flors i plantes. També hi ha artistes que hi col·laboren amb les seves obres. Es pot entrar de manera gratuïta en patis i museus i en llocs que durant tot l'any són tancats al públic.

Helene Kofler

(Bàsic 3)

The City Arms

The City Arms és un bar proper a la Devesa de Girona. És molt conegut entre els bars de copes d'aquesta zona, ja que és

dels pocs bars que, els dimarts, ofereix actuacions de monologuistes de tot Espanya. És de l'estil de les tavernes irlandeses i hi pots beure cerveses d'altres parts del món. Durant el dia és més tranquil. És un bon lloc per passar una estona amb els amics.

Lorena Pisonero Torralba

(Elemental 1)

Girona, Temps de Flors

Primavera, bon temps, temps de flors. Pel maig, Girona s'engalana amb tota classe de flors i plantes. La ciutat queda envaïda per visitants d'arreu del país i també de l'estranger. Fa goig veure els carrers i el bullici de la gent que va i ve. Tota aquesta visió continua quan arribem a classe de català, perquè la cordialitat i la simpatia dels companys i les companyes no tenen res a envejar a aquest ambient de flors.

Martí Sáez i Rachid Carroum

(Intermedi 1)

El Barri Vell

A la ciutat de Girona, trobem la Catedral a la part antiga. També hi trobarem els Banyes Àrabs, que és un lloc de visita històric. També tenim, per a l'oci, cinemes on podem veure pel·lícules de diferents països. Per sortir a la nit, hi ha varietat de pubs musicals i sales de jocs recreatius. A l'octubre, se celebren les Fires i Festes de la ciutat.

Soledad Hervàs i Antonia Flores

(Intermedi 1)

El Museu d'Història dels Jueus

Avui he anat al Museu d'Història dels Jueus. Està situat al centre del Barri Vell de Girona, al call, que era el barri jueu a l'edat mitjana. Aquest museu és únic a Catalunya. Explica la història de les comunitats jueves que varen viure

al país durant més de sis segles. És un lloc que cal visitar si volem conèixer la nostra història.

Eudokim Perevalsky
(Elemental 2)

L'Antiga

Recordo de petita anar amb la mare i els meus germans a berenar a l'Antiga. La mare ens deixava demanar un suís amb melindros. Els meus germans i jo assaboríem la dolçor de la nata i de la xocolata calenta. És una de les granges de Girona on encara es pot tornar enrere: taules de marbre i un ambient delicadament gironí.

Imma Pol
(Suficiència 2)

El Pont del Dimoni

Més de sis segles des que es va construir, suportant hiverns i estius sense cedir al pas del temps. La implacable mà de l'home que tot ho destrueix va posar-hi fi. El seu lloc ha de ser un vell cementiri? Tornarà el Pont del Dimoni a Santa Eugènia?

Javier Jaranmillo
(Suficiència 2)

L'Arc

Hi pots degustar un bon cafè, refrescar-t'hi amb una cervesa o brindar amb una aromàtic licor. És un establiment de moments íntims, socials. També hi han promogut cicles de cinema. L'espai té vida prò-

pia i està decorat amb artístiques parets; fins i tot, tal com diuen els responsables del local: "Tenim una catedral al pati".

Gemma Rabionet
(Suficiència 3)

La muralla

Una de les coses que més em va sorprendre i agradar de Girona fou el bonic passeig de la Muralla. A les nits s'hi pot gaudir d'un cel lluminós i ple de brillants i innumerables estels. És un paisatge preciós que ningú s'hauria de perdre.

Cintha Servellón
(Elemental 2)

Les piscines del GEIEG

Som una família de nedadors. Passem molta part del nostre temps lliure al GEIEG (Grup Excursionista i Esportiu Gironí). El GEIEG té dues piscines, una de meravellosa de 50 metres amb coberta retràctil. La meva filla fa natació de competició i el meu nen fa curssets. Mentrestant, nosaltres, els pares, fem natació per fer exercici.

Lara Diemel
(Elemental 2)

Al castell de Sant Miquel amb la bici

Feia uns minuts que havia deixat enrere el barri de Sant Daniel i, enfilant-me per un camí que vorejava el Galligants, vaig començar a pedalar amb més força. Aquell matí m'havia

decidit a agafar la bici. Ja feia tres mesos que era a Girona i en aquest temps només l'havia agafat per anar a la feina. Però aquell dissabte assolellat d'hivern m'invitava a reprendre allò que, des de feia anys, tant m'agradava: bici i muntanya.

Quan feia gairebé una hora que pujava per aquell camí, i quan la Catedral, orgullosa com sempre, semblava molt petita, ja perdut, em vaig trobar un altre ciclista. Em va recomanar que anés per un camí a l'esquerra que em portaria al castell de Sant Miquel. En arribar-hi, em vaig quedar impressionat! Digueu-me agosarat, però crec que hi ha pocs llocs al món on puguis gaudir, per una banda, del mar amb les illes Medes com a referència, i per l'altra, de muntanyes blanques de neu. I el més increïble de tot, d'una pau cada vegada més escassa en aquest món.

Abel Serrallé Garcia
(Suficiència 2)

La ruta de les tapes i els pintxos

Els caps de setmana m'agrada fer la ruta de tapes i pintxos. Comencem a la part antiga, seguim per la plaça de la Constitució i per acabar anem al Barri Vell. Vaig a fer la ruta amb el meu xicot i amics i m'agrada molt.

Begoña Fernández
(Bàsic 1)

El mercat del Lleó

Visc al Barri Vell i cada setmana vaig a comprar al mercat del Lleó. M'agrada molt aquest mercat. Compró moltes coses: fruites, verdures, peix, carn, olives, bacallà, pa, etc. En aquest mercat la gent és molt agradable i puc practicar el català.

Frédérique Chapon
(Bàsic 1)

Exposició de flors

Castell de Sant Miquel

Parc del Migdia

Pont del Dimoni

Dissabtes a la nit

Els dissabtes a la nit amb les meves amigues sempre anem a fer un toc al City Arms. L'ambient ens agrada molt i passem una estona agradable amb els nostres amics. Després anem de discoteca al Món a Part. Allà hi ha un ambient diferent, però ens agrada la música. Ballem molt.

Nieves Corvillo
(Intermedi 1)

El call

La part de Girona que més m'agrada és el Barri Vell, en concret el call: els seus passadissos, els patis, les cases amb jardins interiors, plens d'història. Et dona la sensació de viatjar en el temps.

Antònia Blázquez
(Intermedi 1)

La Catedral

Heu vist la Catedral? Ara sí que està maca! Sóc de Girona, i mai no l'havia vista tan maca. Ja li feia falta una bona neteja! A la nit és preciosa, i amb els llums sembla encara més

gran. Si no ho heu fet, heu d'anar a veure-la. Des d'allà dalt hi ha una vista de tota la ciutat...

Montse García Cebrián
(Elemental 2)

Fleca Pons

És una botiga petita que es troba al carrer de la Rutlla. La decoració no ha canviat en els 77 anys que fa que és oberta; conserva el seu aire antic i la mateixa forma de fer el pa que abans. La coca de pa, el pa de crostons, els panets de Viena... I si vols menjar bunyols com els que feia l'àvia, vés-hi qualsevol dissabte: boníssims.

Antònia Travé
(Suficiència 1)

Vall de Sant Daniel: la cultura a prop teu

Passejar per les feréstegues Gavarres, tot escoltant la merla i el pit-roig; observar els colors de la natura: blaus, verds, grocs i marrons, matisats segons l'estació. Anar a caçar bolets o a recollir castanyes i fer la ruta de les fonts o pujar a Sant Miquel. Això i molt més t'ofereix la vall de Sant Daniel. Vine i gaudeix-ne!

Juan Ruiz Puga
(Suficiència 3)

Les cases de l'Onyar

Una sensació de caliu misteriós, de tranquil·litat embriagadora, com quan s'arriba a casa després de barallar-se amb un dia prou dur, és el més semblant a la sensació que es té contemplant les nines de l'Onyar. Cadascuna amb un vestit de diferent color surt al pati de l'escola de la Rambla i juga a mullar els peuets en el riu, mentre allà a dalt, la senyoreta catedral les vigila perquè no es facin mal. Algunes nines tenen els cabells embullats amb les finestres a mig pentinar; altres porten la cara bruta del berenar. Però totes posseeixen, en conjunt, una màgia encisadora.

Sílvia Pousa Labora
(Suficiència 2)

Festival de teatre amateur de Girona

L'última edició del festival de teatre amateur de Girona ens ha sorprès gratament per l'èxit de públic que ha obtingut i per la qualitat de les obres. A la sessió inaugural ja vam poder intuir que aquest any no seria tan fàcil accedir a les diferents representacions. Encreuem els dits i esperem que en les properes edicions aquest festival no mori d'èxit.

Elisabet Castanyer Bachs
(Suficiència 2)

Les muralles de l'oblit

Tota la part nord-est de Girona està envoltada de muralles. Seguint el camí, arribem a la torre Girolana, coberta d'heures, dreçant la seva romàntica silueta. A la part nord, la pedra de la muralla té color de plom; sembla tacada d'humiditat i les herbes l'ofeguen. A sol ixent, la muralla és seca i el mur, despullat. Aquestes desferres militars fan una gran impressió. La violència amb què la pedra fou esqueixada té, encara avui, un dramatisme vigent que es pot ensumar en l'aire en aquest indret.

Carles Rodríguez
(Suficiència 2)

Girona

A Girona hi pots fer de tot. A la ciutat, un gran escenari que recull anys i segles d'història, amb monuments espectaculars, hi pots passejar pel Barri Vell. També té una vida intensa, amb l'espectacular creixement de l'aeroport, sumat al tren d'alta velocitat i a la millora de carreteres d'accés. La ciutat també sedueix el visitant per la vista i l'estómac, per la bona gastronomia. El pavelló firal ha donat pas a l'Auditori Palau de Congressos, símbol de la nova generació de centres de reunions, amb espais polivalents per adaptar-se a qualsevol esdeveniment. També tenim la Fontana d'Or, el Centre Cultural la

Mercè, el Teatre Municipal, els jardins dels Alemanys, la plaça dels Jurats, etc. Si es vol fer esport tant a la ciutat com a les comarques es pot anar amb bicicleta, a la platja, a la muntanya...

Pilar Paniagua Arias
(Bàsic 1)

Les cases de l'Onyar

Són com una fortalesa de colors que s'alça vorejant el riu Onyar. Des d'allà tot el que es contempla té el seu encant. Els terrats són com petits oasis, els ponts permeten a la gent badar i, a les nits de pluja intensa, el cabal del riu encara remou la memòria dels veïns que recorden els aiguats que devastaven el barri en temps passats.

Carme Fauré
(Suficiència 1)

El riu i les cases de l'Onyar

El riu Onyar és un dels tres rius gironins que separen la ciutat medieval de la part moderna. Des de qualsevol pont que el travessa es té una perspectiva de les anomenades "cases de l'Onyar". Constitueixen una de les imatges tradicionals de la ciutat. Es caracteritzen per estar al llindar del riu. Les parets són de diferents colors, moltes amb bigues de fusta i, gràcies a un conjunt de ponts que connecten les dues ribes, fan de magnífic mirador per als turistes.

Jordi Horta
(Suficiència 1)

Girona per Fires

Per les Fires i Festes de Sant Narcís, la ciutat de Girona es torna màgica. La Devesa s'omple d'infectants il·lusionats per gaudir de les atraccions i els joves fan vida nocturna a les barraques de la Copa. La fira de mostres, les paradetes d'artesanía i l'olor de castanyes i moniatos són ja trets característics de la nostra ciutat.

Mònica Sala
(Suficiència 1)

La muralla

Fleca Pons

Gent de Girona

Xavier Cugat

Francesc d'Assís Xavier Cugat va néixer a Girona. Entre 1915 i 1918 va interpretar tangos a Nova York, al costat d'una banda coneguda com *Los Gigolos*. El 1940 va gravar la cançó *Perfídia* amb el cantant Miguelito Valdés, que es va convertir en un gran èxit. La seva música seguia les modes del moment. Com a dada pintoresca, Cugat va tenir fama de Don Joan i va contraure matrimoni en quatre ocasions. Una de les seves esposes més famoses va ser la cantant Abbe Lane. Xavier Cugat va morir als 90 anys a Barcelona i va ser enterrat a la ciutat de Girona.

Leyla Vega Sánchez

(Bàsic 3)

Dolors Garcia i Cornellà

Nasqué a Girona l'any 1956. És psicòloga i es dedica a la literatura infantil i juvenil. Li agrada fer visites a les escoles i biblioteques per promoure la lectura i l'escriptura. Els seus lectors consideren que els llibres que escriu són molt engrescadors perquè fan somiar i pensar i desporten sentiments d'emoció i d'intriga, i que fins i tot aficionen als qui no els agrada la lectura.

M. Dolors Bach i Mallorquí

(Suficiència 2)

Lluís Llach

En Lluís Llach va néixer a Girona. Ell és un cantautor que va pertànyer al movi-

ment conegut com La Nova Cançó als anys seixanta i sobretot als setanta, quan va acabar el règim dictatorial franquista. Les lletres de les seves cançons ens diuen coses universals i atemporals, i els seus pilars són l'amor, la justícia i la llibertat. Avui podem escoltar les cançons i sentir que tenen total actualitat.

Guillermo Digiuni Morillas

(Elemental 1)

Xavier Cugat (Girona, 1900 – Barcelona, 1990)

Va ser el pioner de la música llatina. Durant la seva llarga carrera, Cugat va ajudar a popularitzar el tango, el txa-txa-txa, el mambo i la rumba.

Quan tenia cinc anys es va traslladar a Cuba amb la seva família. Allà va estudiar violí. Deu anys després se'n va anar als Estats Units, on va aconseguir feina d'acompanyant d'una cantant d'òpera. A Los Angeles va treballar dibuixant historietes per a un diari, però aviat va tornar a la música (el 1920) amb la seva pròpia banda, i se'n va anar a Nova York, on es va fer famós.

Encara que la seva principal passió eren les pel·lícules, d'algunes de les quals va fer la banda sonora, Cugat va continuar tocant fins a la seva jubilació el 1970. És aleshores quan va tornar a Barcelona, on va viure a cavall entre l'hotel Ritz i els hospitals de la ciutat.

Belén Martín Ponte

(Elemental 2)

Jordi Trias

Jordi Trias va néixer a Girona el 1980. És un home molt àgil per la seva alçada, que el fa jugar a la posició d'aler pivot. És un jugador molt bo de bàsquet del Barça. Es va formar a les categories del Club Bàsquet Girona, amb el qual va debutar professionalment. Va fitxar pel Barça a principis del 2005. També ha estat a l'equip internacional amb la selecció espanyola B. És un personatge del bàsquet molt estimat pels seguidors gironins.

Lorena Pisonero Torralba

(Elemental 2)

Montserrat Costa Pons

Neix a Barcelona l'any 1943 i des del 1966 viu a Girona. Estudia dibuix i pintura a l'Escola Municipal d'Art de Girona. Fa diverses exposicions individuals, entre les quals destaquen les de la Galeria Emilio Navarro, Madrid, 1988 i de la Galeria Altair, Palma de Mallorca, 1990. Participa en nombroses exposicions col·lectives al nostre país i també a l'estranger. La seva obra es troba en diferents col·leccions públiques (Museu d'Art de Girona, Museu d'Història de Girona, Museu d'Art Modern de Barcelona, etc.).

Carlos Ruiz Brussain

(Suficiència 2)

El Tarlà

Té els braços de ferro i el cap de fusta, el cos de roba, farcit de serradures.

Va vestit amb robes llampanants i esquellerincs a la punta del barret. Mai deixa la barra que té agafada, penjat de costat a costat al carrer de l'Argenteria. Si gires la maneta de la barra fa voltes de campana sense parar. És símbol de gresca i diversió, encara que a la mainada se'ls diu que si no es porten bé, se'ls endurà.

Manolo Torrent

(Suficiència 1)

Josafat

Veritablement no va néixer ni morir ni viure a Girona, però és tan gironí com el campanar de la catedral. Es va enamorar, obsessiionar, va embogir per Fineta, amb qui somiava eròtiques relacions. Fou com la bèstia que desitjava la bella, que vivia aïllat i observava el món des del seu primitivisme.

Jordi Ripoll

(Suficiència 1)

Josep Viader

Músic, compositor i instrumentista, relacionat amb la vida musical de la nostra ciutat. L'auditori de la Casa de Cultura porta el seu nom. Durant molts anys va donar classes de piano al Conservatori Isaac Albéniz, quan era a la Cort Reial. En va ser director, així com de la Coral Polifònica de Girona. És l'autor de les versions per a coral dels Segadors, himne nacional de Catalunya. Tot un mestre.

Imma Sánchez

(Suficiència 1)

Xavier Cugat

El Tarlà

Els manales

Paco Torres Monsó

Josep Pla

Abillat amb la seva inseparable boina, assegut en una cadira a la porta del mas, amb aquell aire tan característic de pagès intemporal, contempla l'horitzó i cargola un cigarret, mentre cerca l'adjectiu més adequat per a l'ocasió. Si hi ha una cosa que defineixi la seva prosa, és l'adjectiu. Ningú no ha sabut mai emprar els adjectius com ell. Excel·lent conversador, bon menjador (i millor bevedor), fumador incorregible, àvid lector i escriptor incansable. Amic de la simplicitat, l'estil senzill, irònic i clar que el caracteritza ha fet d'ell un dels més importants prosistes catalans de la història.

José Manuel Fernández Moríñigo
(Suficiència 1)

Josep Trueta

Nascut a Barcelona l'any 1987. El treball i l'aportació de Josep Trueta a la medicina són immensos. La troballa de la doble circulació renal és un descobriment de gran transcendència. Proposat dues vegades per a Premi Nobel, membre d'honor de nombroses acadèmies i associacions mèdiques de tot el món, obtingué innombrables títols i distincions. Contribuí a la història de la medicina amb més de 200 treballs i 20 monografies, publicades en diversos idiomes.

La Farinera, de Rafael Masó

L'any 1965 es jubilà a Oxford i tornà a Barcelona, on morí, el 1977.

Cristina Dalmau
(Suficiència 3)

Antònia Adroher i Pascual

Mestra, activista política catalana nascuda a Girona. Fundadora del Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM) i, durant la Guerra Civil, primera regidora de Cultura i Propaganda de l'Ajuntament de Girona. Propulsora d'un nou sistema educatiu basat en la pràctica pedagògica progressista que va representar l'escola pública i gratuïta per a tothom, l'ensenyament del català i la igualtat d'oportunitats per a nens i nenes mitjançant la coeducació. Exiliada des de l'any 1939 tornà a Catalunya el 1977. Al 2006 va rebre la Creu de Sant Jordi.

Miriam Trias
(Suficiència 2)

Rafael Masó

Si mai algú ha il·luminat el nostre paisatge urbà, aquest ha estat sens dubte l'escriptor, polític i arquitecte gironí Rafael Masó (1880-1935). Passejant per Girona, sovint obviem obres seves que mereixen ser gaudides detingudament: la Farinera, la Punxa, la farmàcia Sagner o les cases Masó, Cots i Gispert-Saüch, entre d'altres.

Óscar Ledesma de Castro
(Suficiència 2)

Lluís Llach

Lluís Llach és un cantant que m'agrada molt. Va néixer a Girona, l'any 1948. Va ser molt conegut al final del franquisme i just després, per cantar en català durant uns anys en què estava prohibit fer-ho. Les cançons que destaquen més són *Campanades a morts*, *l'Estaca* i *Laura*. Per entendre bé el significat de les seves cançons cal conèixer bé el context històric de quan es van escriure.

Peter Bates
(Elemental 2)

Xavier Montsalvatge

Gironí nascut el dia 11 de març de 1912. Compositor i crític musical. Cal destacar les diferents etapes de la seva producció musical, a l'inici influït pel dodecafonisme i el wagnerianisme (Simfonia Mediterrània, 1949) i també per la música antillana (Cinco canciones negras, 1945 o Quarteto Indiano, 1952). Va establir contactes amb compositors francesos com Olivier Messiaen i Georges Auric, que el van influenciar decisivament en la seva obra. Posteriorment, la seva producció esdevé eclèctica i hi tenen cabuda fins i tot estils vanguardistes. Un gran músic!

Imma Pol
(Suficiència 2)

Paco Torres Monsó

La Mamaroca, el Pica-pedrer, Foques, a Carles Rahola, Maternitat, Sense títol, Llapis, etc. són títols d'obres d'art (escultures i relleus) que, tot fent un curt passeig, podem admirar en diversos espais públics de Girona. Totes són creacions de Paco Torres Monsó, escultor de gran renom internacional. Les seves obres són un recorregut pel classicisme, l'expressionisme i el minimalisme, conceptualment creades des de la ironia, la crítica i la provocació. Torres Monsó viu i treballa a Santa Eugènia de Ter.

Maria Lluïsa Fernández Morán
(Suficiència 2)

L'home sense paraules i el telèfon vermell

Passeja ramblejant, mai sol, sempre acompanyat del seu inseparable i fidel company que fa d'intermediari entre vianants i ell. L'home sense paraules mira i somriu; els forasters, estranyats, el miren desconfiats, comenten quatre coses sense aturar-se i marxen. Els gironins, els de tota la vida, participen, interpreten els seus sons, els seus gestos i llavors despengen el telèfon vermell. Ell ho

agraeix; és feliç, s'allunya, desapareix...

Rosa Jiménez Benedicto
(Suficiència 2)

Manaia

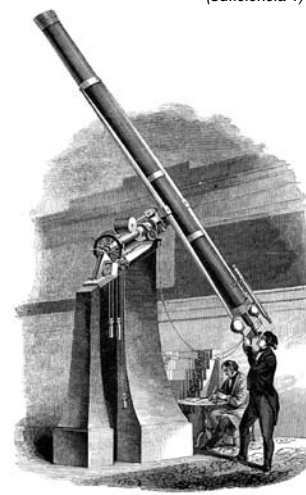
Ser manaia vol dir pertànyer a una institució gironina ben arrelada, organitzada i acreditada. Els manaies tenen un paper dins de les celebracions externes i populars de la nostra Setmana Santa. Però els antics manaies (els d'abans de la guerra) no tenien gaire bona fama. Es reclutaven entre homes de Sant Daniel: bastaixos, gent de camp i de bosc. Se'ls pagava amb una bona ració de bunyols i aiguardent. En plena desfilada processional no era excepcional que algun manaia perdés l'equilibri...

Encarna Pruneda Solés
(Suficiència 2)

Joan Roget

La vida acostuma a estar plena de grates coincidences. Tot cercant informació sobre el planeta Saturn, perquè aquest 2009 és l'Any Internacional de l'Astronomia, vaig ensopegar amb una tesi totalment sorprenent. Segons l'historiador Nick Pelling, l'inventor del telescopi no va ser l'holandès Hans Lippershey sinó l'òptic gironí Joan Roget. De seguida l'article em va interessar i vaig pensar que aquest gironí bé mereixia una referència a la revista *Ciutadans 18*.

Rosa Casademont
(Suficiència 1)

El telescopi

Sóc de Girona des que...

Sóc gironí perquè visc a Girona, però jo em sento basc perquè sóc de Donostia. He vingut amb la meva xicota perquè ella és metgessa i tenia feina a l'hospital de Girona. A Catalunya hi ha molta indústria i trobar feina per a mi és molt fàcil. M'agrada molt fer esport i en aquesta ciutat la gent és molt esportista. Una altra raó per la qual sóc a Girona és que a nosaltres ens agrada molt menjar i aquí hi ha molt bons restaurants.

Ion San Martín Olasagasti
(Bàsic 2)

Sóc gironina perquè fa tres anys que visc a Girona. M'agrada molt conèixer la seva llengua i la seva història. A més, em dona l'oportunitat de treballar i tenir una vida millor. També m'agrada molt perquè molt a prop hi trobo de tot per passar-m'ho bé. Girona té platges, pobles molt interessants, com Pals, per exemple. Però vull conèixer molts pobles més. La gent és molt maca i m'han obert les portes per a treballar i per a aprendre cada dia més.

Wendy Jakeline López Flores
(Bàsic 2)

Sóc gironí perquè m'agrada molt Girona. Fa vuit anys que visc aquí. Girona és una ciutat molt bonica i té una situació magnífica. Si vols anar a la platja tardes trenta minuts, quaranta-cinc per anar a la muntanya i una hora per anar a gaudir de la neu. Però per a mi la millor cosa és que és molt a prop de França i de la meva família.

Bachir Belebna
(Bàsic 2)

Sóc gironina perquè sóc mare de tres gironins. Sento que les dones som d'on són els nostres fills. Ells m'han donat l'oportunitat de tenir unes arrels que

m'havien mancat sempre: naixement i primera infància a un poble de Castella, segona infància a un altre, ja a Catalunya, adolescència a Figueres, estudis a Barcelona... Ara, sortosament, maduresa a Girona. Per fi, puc dir que sóc d'algun lloc.

Pilar Sanz Valencia
(Intermedi 2)

Viatjava molt, llegia molt, aprenia llengües per parlar amb tothom, per la raó de sentir que el món és u. Però abans no sabia que tot això podia ser fàcil. Només cal viure a Girona, a Catalunya, on la gent et fa sentir que encara podem viure junts en un món de diversitat, igualtat i independentment de la raça, la llengua, el color i la religió. Gràcies, catalans.

Mohamed Qabba
(Bàsic 3)

Sóc gironí perquè visc aquí des de fa molts anys i sento que aquesta ciutat preciosa i neta m'ha acollit molt bé gràcies a la seva cultura i costums, i perquè Sant Narcís m'ajuda dia rere dia amb les seves mosques. Com es pot definir aquesta ciutat en tan poc temps? Encara no ho sé, però tinc temps per poder-ho descobrir, perquè Girona sempre estarà al meu abast. Gràcies per acollir-me, Girona.

Pedro Prieto Osuna
(Bàsic 3)

Sóc gironina des que per atzar vaig arribar a aquesta ciutat, que a poc a poc ha fet que m'enamores dels seus carrers, del seu

clima, dels seus costums, del menjar i de la gent que hi viu. Girona m'ha acollit de la mateixa manera que un amic t'espera en una ciutat llunyana, a la qual arribes amb el cor encogit i la por del que és desconegut, però que amb el pas dels dies t'adones que totes les incerteses han estat fruit del descobriment. Segur que Girona restarà al meu cor per temps que passi i per lluny que sigui.

Gloria Yaneth Ospina Londoño
(Bàsic 1)

L'agost del 2006 vaig arribar a Girona, i des d'aquest moment sóc gironina, malgrat que el meu català no és gaire bo. Per això vaig començar a estudiar la llengua d'aquest país. Encara que el meu accent denota que no sóc catalana, m'he sentit gironina des del moment que vaig arribar. Tothom em va ajudar i va intentar entendre'm. Jo crec que un és d'on viu.

Inma Fernández Sáez de Navarrete
(Bàsic 3)

Sóc gironina des que em vaig adonar que havia estat vint-i-cinc anys de la meva vida sense donar importància al lloc on residia. I va ser llavors quan

vaig començar a estimar-la. M'agrada passejar pels seus carrers, interessarme per la seva història, contemplar la Catedral, Sant Feliu, els ponts... No canviaria Girona per res del món.

M. José Pérez
(Suficiència 3)

Sóc gironina des que vaig assistir a la cavalcada de Reis i us explicaré per què: és una dita coneguda la que diu que tots portem un nen a l'interior, i puc assegurar-vos que és així. I el que no ho cregui, és que no ha estat a la cavalcada dels Reis Mags. Jo hi he participat i m'ha agradat molt: una nit plena d'alegria, de màgia, de color, d'il·lusió, de regals i música, tot enmig d'una gran quantitat de personatges que han fet cantar petits i grans demanant pa, botifarra, coca i vi als Reis. Aquest espectacle tan arrelat a Girona m'ha fet sentir gironina.

Adriana Marcela Ospina Orozco
(Bàsic 2)

Sóc gironí des que conec la meua parella, o sigui, des de fa gairebé dos anys, i des de llavors visc a Girona i seran gironins els meus fills que encara no són en aquest món, però arribaran i seran catalans de Girona. Visca Girona i visca Catalunya.

Javier Jaramillo
(Elemental 2)

Sóc gironina perquè vaig arribar a Girona quan tenia un any. Ara en tinc cinquanta. Venia d'Andalusia i quan vaig arribar encara no caminava. Aquí tenia

el meu col·legi, les meves amigues, hi vaig conèixer el meu home i m'hi vaig casar. Tinc 2 fills i per res del món no canviaria Girona per una altra ciutat. Visc molt feliç, per això sóc gironina.

Pepi González
(Intermedi 1)

Sóc gironina perquè quan tenia quatre anys vaig anar a viure a Llagostera. Fa vint anys que estic vivint a Girona. Al principi em va costar molt adaptar-me, passar d'un poble petit a una ciutat. Però ara no ho canviaria per res. Em sento gironina perquè quan en parlem amb gent sento orgull de ser de Girona i comentar totes les coses tan maques que hi ha.

Dolors Pérez
(Intermedi 1)

Jo no sóc gironina de naixement, sóc mallorquina d'arrels i enyoro l'illa perquè allà hi ha una part del meu cor, amb les persones que estimo. Ara bé, he de reconèixer que des que visc aquí em sento bé, voltada de persones amb les quals he pogut omplir el buit que tenia el dia que vaig partir d'allà. Les persones que he conegut aquí són una de les millors coses que li poden passar a qualsevol que vingui d'una altra terra.

Joana M. Vallespir Galmes
(Intermedi 3)

Sóc gironina des que tenia catorze anys. Per motius de feina del meu pare vam venir a viure aquí durant tres anys. Després

vam marxar a una altra ciutat, però el meu desig era tornar a Girona. Ho vaig aconseguir després de molts anys. M'agrada aquesta ciutat, el seu ambient, la seva olor, la seva gent...

Francisca Toledo
(Suficiència 2)

Sóc gironí des que vaig anar a Montilivi pel partit d'ascens a la segona A del FC Girona l'any passat. El Girona va marcar al minut 70 i llavors encara faltava quasi mitja hora d'agonia i alta tensió, amb un ambient elèctric. Al final el Girona va guanyar i jo i set mil gironins vam cantar Girona m'enamora...

Peter Bates
(Elemental 2)

Sóc gironina des que vaig arribar a aquesta ciutat, plena d'història, llengües i varietat de cultures. M'han fet sentir bé en el lloc on visc els seus llocs emblemàtics com el passeig de la Muralla o la Catedral, que precisament és al costat d'un dels rius més emblemàtics, l'Onyar. Com a punt final, he de destacar la gent meravellosa que es pot trobar a tot arreu d'aquesta ciutat mítica, i que no es pot deixar de veure si es visita Catalunya.

Daisy Herrera Salinas
(Bàsic 1)

Moltes vegades penso... Moltes vegades penso: i si hagués nascut en un altre país, una altra ciutat i hagués tingut una altra família, una altra vida? Qui decideix on és el nostre lloc? Som nosaltres, abans de néixer, abans fins i tot d'arribar al ventre de la nostra mare, els que decidim el nostre destí? Potser són les nostres ànimes reencarnades una i més vegades que juguen amb el nostre futur. Moltes vegades penso: sóc gironina... per què?

Imma García Sierra
(Suficiència 2)

Sóc gironina des que la mar salada de la costa em va desplaçar cap a una ciutat plena de llegendes que em va rebre amb una abraçada càlida un gèlid dia d'hivern. Les olors de Girona t'impregnen, els sons queden gravats per sempre més. Girona t'atrapa, després complicitat, acaba formant part del seu ADN... ja ets gironina, sempre seràs gironina!

Rosa Jiménez Benedicto
(Suficiència 2)

Sóc nascuda a Girona i de sempre m'havia semblat una ciutat petita, grisa i plujosa. Molt de fred

i pluja per Fires, quan era una nena. El cas és que en tornar d'un viatge i arribar a Girona, vaig ensopegar amb el "Temps de flors". No semblava la mateixa ciutat, no la que tenia al meu record. Estava maquíssima amb les flors per tot arreu: als carrers, a la part vella... Oh! La Catedral! Quina preciositat! De vegades has de tornar a mirar per veure i sortir a fora per adonar-te que Girona t'enamora.

Maria Jiménez
(Intermedi 1)

El que abans eren arbres ara són camions; el passeig s'ha convertit en ciment i sorra; el colom que coronava la plaça ha volat cap a un indret més tranquil; en comptes de la Catedral veig grues i aviat deixaré de veure també els trens al seu pas pel viaducte. Diuen que això és progrés. Segurament és així i més endavant estaré content, però ara m'han robat el meu paisatge.

Martí Sàez
(Intermedi 1)

Sóc gironina des de fa un any, i les coses que més m'agraden de Girona són les Fires de Sant Narcís, per les barraques de la Copa, el correfoc i els focs d'artifici. També m'agrada molt el Museu d'Arqueologia i la diversitat d'actes festius, culturals, socials i religiosos que se celebren a la ciutat. Finalment, la diada de Sant Jordi i la tradició del ball de la sardana.

Nohemy Amador Rodríguez
(Bàsic 1)

Taller creatiu

Girona, ciutat fortificada

Girona, ciutat fortificada, que has patit tants setges, per això tens tants títols nobiliaris. Girona, ets molt noble, lleial, tres vegades immortal i excel·lentíssima ciutat. Situada en una alçada indefinida i travessada per quatre rius: el Ter, l'Onyar, el Galligans i el Güell.

Belquis Rivera Raudales

(Bàsic 3)

Un petó a Girona

Girona, t'escric paraules al ritme del meu cor, paraules que no es poden explicar. Un paisatge, dues muntanyes, tres paraules, quatre emocions que sento per tu. Entre vers i versos m'acomio amb un petó.

Cristhian Rodríguez

(Bàsic 3)

Si fos gavina

Volaria i imaginaria el Barri Vell com un vaixell ancorat sobre el riu Onyar, amarrat per cinc ponts i amb les seves cabines multicolors. A la proa, la plaça del Vi, els passadissos de la Rambla, els carrers dels Ciutadans i de la Força. Travessant el call jueu, arribaria a la popa, la Catedral i Sant Fèlix.

Vicenta Hidalgo Trenado

(Bàsic 3)

Dues ciutats

La ciutat vista per fora és sovint el primer pas cap a la ciutat contemplada per dins. Girona inspira moltes aproximacions poètiques, descrita o somniada. La seva silueta de lluny intenta copsar alguns trets del seu esperit. Els contorns de la seva imatge física, com a les postals, mostren una vista general d'aquesta maca ciutat.

Marco Antonio Pérez Zouvek

(Elemental 1)

Caminem a la Devesa

T'endinsaràs pels camins foscos de la Devesa, tro-

baràs fulles a terra, humides a l'ombra, plataners alçant-se amb sorolls dels vents, escoltaràs belles cançons d'alegres ocells, veuràs colors il·luminats per la claror i sentiràs la seva brisa i la seva frescor.

M. Teresa García Pérez

(Elemental 1)

La cocollona

Fa sis mesos que estic a Girona i m'agrada molt, aquesta petita ciutat dels quatre rius. Em fa riure molt la llegenda de la cocollona! La cocollona va ser una monja a qui agradaven els homes i per això va ser tancada sota el riu. La humitat va transformar aquesta dona en un monstre! Amb cos de cocodril i ales de papallona va ser... la cocollona!

Álvaro Ferrete

(Bàsic 1)

Viure en tu

Visc en tu
Des que...
et vai**G** conèixer als meus somnis
em va **cri**dar la teva íntima veu
vaig **recórr**eR els teus carrers més secrets
em vas **O**brir les teves màgiques portes
vaig sentir la **lleN**gua dels teus ocells
em van seduir els teus místics enc**A**nts
vaig veure els teus ulls reals
Visc en tu...
Des que sento que tu vius en mi

Carlos Ruiz Brussain

(Suficiència 3)

Girona t'enamora

La bruixa penjada dalt de la Catedral. Dimonis amagats al carrer Ciutadans. Al costat, la plaça del Vi, on hi ha un rellotge que toca les hores i els quarts.

La muralla que l'envolta. Molts ponts per creuar... Girona t'enamora i mai la podràs oblidar.

M. Carmen Velasco Atencia

(Intermedi 1)

Poema de la Gironella

On arrossegues, jueva, el teu dolor?
En llàgrimes ofegada, a qui adreces el teu plor?
Pregues, ai, demanant pietat,
però no trobes cap consol,
i la teva ànima, on ha volat?
Perquè hi entrés el sol,
el mur voldria enderrocar i, en créixer una flor,
els teus pesars alliberar.

Òscar Ledesma

(Suficiència 2)

Sempre s'ha dit que Girona m'enamora
I jo, per sempre, dels giro-nins m'he ben enamorat

I és que l'encant d'aquesta ciutat, a mi m'ha captivat i el bon fer dels gironins m'ha arribat cor endins. La Rambla, el riu i la Catedral M'han fet pujar la moral. Per aprendre bé el català Al Consorci em vaig apuntar I per això aquest poema us he volgut escriure I així us podreu fer un bon tip de riure.

Mariona Corominas
(Suficiència 2)

Les lleones

Passejava per Girona quan, al bell mig de la plaça del mercat vaig veure un visitant plantat davant del monument del lleó, mirant-se'l bocabadat. "No n'hi ha per tant!", vaig pensar. De sobte, l'home em va dir: "Escolti'm, com ho haig de fer per pujar a besar-li el cul, a la lleona?".

Juan Ruiz Puga
(Suficiència 3)

La Devesa

Grogues són les fulles a la tardor. I a poc a poc, es transformen en marró. Restaran sense fulles tot l'hivern. On sorgirà, a la primavera, novament la intesitat del verd. A l'estiu, un bon lloc per parar la fresca.

Estel Masferrer
(Suficiència 3)

Benvingut, petit camallarg

Girona sempre et dóna petites i curioses sorpreses. Algú s'ha adonat que un petit camallarg blanc viu des de fa uns mesos a l'Onyar, sempre prop del pont de Pedra? No té cap company i mai no es relaciona amb les altres aus. Que no sofreixes de solitud, petit camallarg? Sigues benvingut!

Òscar Ledesma
(Suficiència 2)

Màgica ciutat

Passa rere passa, m'endinso al cor d'una màgi-

ca ciutat. Carrers estrets, parets vives, graons empedrats, patis florits entre ombra i penombra m'expliquen a cau d'orella alguna llegenda. El fred humit m'acompanya en el recorregut cap a la muralla històrica des d'on puc observar i gaudir d'una esplèndida panoràmica de la ciutat.

Gemma Rabionet
(Suficiència 3)

Girona

Les cases de l'Onyar, de colors càlids, taronges, grocs, vermells i ocres, donen calidesa a la ciutat, penjades sobre el riu, reflectides a l'aigua i emmirallant-se presumides, po-

sant-se bé per a l'ocasió, amb Sant Feliu expectant i la Catedral, al fons, altiva, vigilant que tot sigui al seu lloc perquè la imatge es plasmi com cal.

Berta Solé
(Suficiència 3)

El temps no s'atura

D'aquesta fotografia, avui ja quasi no en queda res: ni la façana original de la farmàcia, ni aquest Tarlà, ni les canyes i banderoles, ni les llambordes, ni segurament cap dels vailets que jugaven al carrer, només el record d'aquesta imatge ara fa uns vuitanta o cent anys.

Clara Oliveras
(Suficiència 3)

Jo no sabia que tu volies i dolies de la meua presència.

Tement i gaudint per cada absència.

Jugant i pensant, per si em faries.

Com podia saber si comprenies els ideals de la terra vexada?

Eres tan bonica mentre corries!

Somreies tant amb la teva mirada.

Si jo no copsava el que tu senties era perquè et trobava molt llunyana.

Tu dalt del cim o et presenties, jo per la terra incerta de la plana.

Gloria Elena Salamanca Castillo
(Elemental 2)

Fets històrics

Les inundacions de 1940

El 18 d'octubre de 1940, Girona va patir una important inundació a causa del desglaç dels Pirineus i les pluges de llevant. Aquest fenomen va causar grans danys, com la destrucció de dos ponts i la mort de 8 persones. En alguns llocs, l'aigua va arribar a més de 3 metres i, tot i que es coneixen anteriors inundacions, cap va ser tan destructiva com aquesta.

Eliana M. Ospina
(Bàsic 3)

L'àngel de la Catedral

L'àngel de la catedral està siutat a la part més alta d'aquest edifici. Originalment, aquest àngel duia els ulls embenats, ja que representava la fe, que, com tots sabem, és cega. En restaurar-lo, van col·locar el cap sense la bena, tot i que, per la llunyania, la bena no s'apreciava, tothom coneixia aquesta figura i deien: com? l'Àngel?

El que sí que es poden veure són les seves ales.

Edivaldo da Silva Leonardo
(Bàsic 3)

Ryanair

Ryanair

L'arribada de Ryanair a Girona l'any 2002 va representar un canvi important per a la ciutat. Va començar a venir més gent de fora per visitar-la o treballar-hi. Això té un impacte positiu per als comerciants, guies turístics, restaurants, bars, hotels, companyies de lloguer de cotxes... També afecta els taxis i autocars, ja que s'ha posat en marxa un bon servei per anar des de l'aeroport fins a Girona. Els gironins també aprofiten la companyia. Ara no cal anar fins a Barcelona per agafar l'avió.

Carole Parent
(Elemental 1)

Els setges de Girona

El primer setge de Girona el 1808 va ser el primer atac que va sofrir la ciutat durant la Guerra del Francès. Aquest setge d'un dia de durada va ser comandat per Guillaume Philibert Duhesme. Havent sortit de Barcelona el 12 de juny, el 20 de juny va començar l'atac contra la plaça de Girona. Tot i la seva duresa, va ser refusat per les escasses forces defensores, compostes per tres-cents soldats i uns mil cinc-cents miquelets. Els aproximadament 6.000 homes de Duhesme no van poder prendre una plaça envellida i amb poques defenses. L'atac es va desfermar de nit i va ser especialment sagnant, amb una preeminència de lluita cos a cos amb baionetes. Malgrat la força numèrica francesa, Duhesme va ser derrotat i va haver de retirar-se a Barcelona amb tres-cents morts i trenta-dos carros de ferits. Per la banda gironina, solament hi va haver set morts i vint-i-set ferits.

Gloria Elena Salamanca Castillo
(Elemental 2) Adaptat de Viquipèdia

La muralla

La muralla carolíngia. Quan el 785 la ciutat de Girona es lliurà als carolingis, esdevingué la frontera directa amb el poderós món àrab. El 793 va patir un duríssim setge i les defenses urbanes van quedar molt malmes. Aleshores l'Imperi va decidir refer-les i ampliar-les. El resultat va ser una nova muralla de quatre metres de gruix dotada amb nombroses torres, que van convertir Girona en una de les ciutats més ben protegides. Encara avui la podeu visitar perquè es conserva prou bé.

Concha Puertas García
(Suficiència 2)

El poble jueu a Girona

Els jueus, durant els cinc segles que van viure a Girona, fundaren el famós Call, denominació que es donava al barri on habitaven. Restaven tancats a la resta de la societat gironina, per poder-se protegir de les contínues revoltes que hi havia en

contra seu per motius religiosos. Van negociar, a canvi de pagar uns impostos molt alts, la protecció del comte de Barcelona i així evitar els linxaments populars. Però a finals del segle XV els Reis Catòlics en dictaren l'ordre d'expulsió i hagueren de marxar.

Enric Puig
(Intermedi 1)

La Guerra del Francès

La ciutat de Girona va ser assetjada per les tropes napoleòniques dels mesos de maig a desembre del 1809. Tot i que els francesos van anar ocupant a poc a poc tot el territori català, petites milícies de les zones rurals de Girona els van posar les coses molt difícils i van desgastar l'exèrcit napoleònic.

Rubén Belando
(Suficiència 2)

El camí de ferro arriba a Girona

En plena Revolució Industrial comença la implantació del ferrocarril al nostre país. Al 1859 arriba a Barcelona el vaixell rus *Formi* amb els carrils de la futura línia i altres materials necessaris. El 26 de gener de 1862 arriba el primer tren de proves a la ciutat de Girona, encara que la data d'inauguració oficial del servei fou el 3 de març.

Àlex Caldas
(Suficiència 3)

L'arribada de Ryanair a Girona

Era novembre de 2003. L'aeroport gironí semblava un indret on s'havia aturat el temps. No hi havia gent, no hi havia cotxes, tampoc no se sentia cap fressa que fes

pensar que aquell lloc podria esdevenir una gran plataforma de connexions internacionals en tan poc temps. Tot, però, canvià ràpidament: ampliacions, aparcaments, megafonia, autobusos, treballadors i passatgers estressats varen portar l'esperada connexió gironina a la resta d'Europa.

Dani Pérez
(Suficiència 2)

La Torre Gironella

La Torre Gironella, la "petita Girona", anomenada així pel seu perímetre semblant al de la Girona emmurallada, fou aixecada a l'època romana i volada pels francesos el 1814. Refugi-presó dels jueus durant els atacs dels cristians de 1391, avui podem visitar-ne les ruïnes i els soterranis, encara impregnats pel patiment jueu.

Oscar Ledesma
(Suficiència 2)

L'arribada de Ryanair, una altra manera de veure-la

Des del 2003, l'aeroport de Girona és una de les principals bases de la companyia Ryanair, i s'ha convertit en l'aeroport que més creixement ha experimentat a tot l'estat. Això ha suposat un gran impacte acústic i ambiental que pateixen la població i el medi ambient de Girona i rodalies. Les emissions contaminants de l'aviació civil han crescut un 85% en menys d'una dècada. El trànsit aeri genera soroll en totes i cadascuna de les fases del vol.

Maria Lluïsa Fernández Morán
(Suficiència 2)

Les inundacions de 1940

Llegendes

El Tarlà de l'Argenteria

És un ninot amb cap de fusta i cos de roba que penja a banda i banda del carrer de l'Argenteria durant les festes de primavera. La llegenda diu que per evitar el contagi d'una pesta a la resta de la ciutat van tancar el carrer i el van declarar en quarantena. Llavors, per entretenir una mica els veïns, un personatge es va penjar i feia malabarismes. En record d'aquest personatge, es va crear el ninot del Tarlà.

Eliana M. Ospina Betancur

(Bàsic 3)

En Banyeta

Una de les moltes llegendes que té Girona és la d'en Banyeta, una figura que passa desapercibuda per ser molt petita. Es troba a la cantonada del carrer Ciutadans i la plaça del Vi, en un edifici que havia estat seu de la Generalitat (als segles XVI i XVII).

Diu la llegenda que un vell usurer s'instal·lava en aquesta cantonada durant el mercat que funcionava a la plaça del Vi i s'aprofitava dels gironins fent-se ric cada dia més. Un dia, per càstig diví, va aparèixer convertit en pedra en forma de dimoni vigilant els gironins perquè paguessin els seus impostos. Una altra versió diu que a qui toqui el nas d'en Banyeta, se li perdonaran els deutes.

Gustavo Cardozo Roquette

(Bàsic 2)

La cocollona

La història que identifica un poble, que desgrana el passat amb la il·lusió que pot passar ara, és la motivació de continuar relatant una llegenda de generació en generació. Cada vegada que camino pel Pont de Ferro al capvespre, en aquella hora boirosa, penso que apareixerà la Cocollona en el riu Onyar, el personatge d'una història de supervivència i superació personal.

Silvana Miranda Martín

(Bàsic 3)

Les mosques de sant Narcís

M'ha agradat conèixer la llegenda més característica de Girona: la de les mosques de Sant Narcís, que simbolitza la imatge de la ciutat.

Els fets van succeir, diuen, el setembre de 1286 quan l'exèrcit del rei de França, Felip l'Ardit, va assetjar Girona. Encara que la ciutat va capitular sense lluita, els francesos van entrar-hi i van robar, insultar i oprimir els gironins; varen profanar el cos de sant Narcís i li varen trencar un braç. Del cos del sant en varen sortir unes mosques gegants que varen picar tant els soldats francesos com els seus cavalls. Aquest fet lliga la imatge de les mosques a la ciutat.

Odila Vicentini Lara

(Bàsic 3)

La Catedral i Cap d'Estopes

El comte de Barcelona tenia dos fills bessons: Berenguer Ramon i Ramon Berenguer, Cap d'Estopes. El comte els va cedir els comtats de Barcelona, Vic i Girona, amb l'obligació de governar-los conjuntament.

Un dia van anar a caçar. Berenguer va assassinar el seu germà i va amagar el cos, però el falcó de Cap d'Estopes va estar sempre al costat del seu amo, fins que un dia un pagès el va sentir cridar i va descobrir el cos i el va traslladar a Girona. Durant el funeral el falcó va entrar a la Catedral i el cor, de manera involuntària repetia: "Caïm ha matat Abel".

Un petit falcó de pedra es troba a la porta de Sant Miquel, de camí al tresor de la Catedral, i recorda aquesta llegenda.

Lourdes Pérez Vela

(Intermedi 2)

La Bruixa de la Catedral

Segons la llegenda, fa molt de temps hi havia a Girona una dona que feia encanteris de bruixeria i, sobretot, tirava pedres a la Catedral o quan passava una processó pels carrers. Un bon dia, es va sentir una veu que semblava que baixés del cel i que deia: "Pedres tires, pedres tiraràs, en pedra et convertiràs". La bruixa es va convertir en pedra. La van posar a la part més alta de la paret de la Catedral perquè de la seva boca no en sortissin més males paraules sinó només aigua de pluja. I la van posar mirant cap a terra perquè mai més no pogués veure el cel.

Carol Johanna Bedoya Bedoya

(Bàsic 1)

La Lleona

Mai no havia vist una escultura tan curiosa fins que vaig arribar a Girona: era el Cul de la Lleona. En un dels carrers del Barri Vell, al costat de la pujada de Sant Feliu, podem veure en una columna una lleona. Hi ha una llegenda que diu que si li toques mai marxaràs de Girona o si en marxés, tornaràs. Però sabeu una cosa? Mai he tocat aquest cul i em sento gironina.

Ainara Larrea Idiazabal

(Intermedi 1)

El bou d'or

A la muntanya de Montjuïc, que dona sobre Pedret, va existir l'antic cementiri jueu, on aquest poble enterrava els seus difunts. Segons la llegenda, hi havien deixat enterrat un fabulós bou d'or massís. Cada vegada que algú s'acostava per desenterrar-lo i emportar-se'l, un terrible bramul de bou ressonava i l'obligava a fugir.

Rosa Miralpeix

(Suficiència 2)

Llops o lleons?

Mai no han viscut lleons a Europa. Tanmateix, Girona n'és plena: el lleó del mercat, el Cul de la Lleona, la font dels Lleons (eren llops els que hi voltaven), l'escultura del llop devorant un nen al carrer del Rei Martí, on aquest és... un lleó! En trobareu cap més?

Òscar Ledesma

(Suficiència 2)

El barri de Palau

Girona és una petita ciutat formada per uns quants barris: Santa Eugènia, Sant Daniel, Sant Narcís... i el barri de Palau Sacosta, més conegut com a Palau. La majoria de gironins no saben l'origen del nom del seu barri, però a mi, la gent gran em va explicar fa molt de temps la procedència del nom Palau Sacosta. Girona era una ciutat molt petita i en el lloc on actualment hi ha el barri hi havia camps de cultiu i cases de pagès. Can Montiel i can Ramada eren les més conegudes. En aquella època hi havia bandolers, un dels quals, molt conegut, era

en Palau. Els avis expliquen que quan la gent era al camp treballant i veia que s'acostava el bandoler, corria a refugiar-se mentre deia: "En Palau s'acosta, amagueu-vos!" I així, amb els anys, el nom del barri va esdevenir Palau Sacosta.

Anna Juanola Marimont

(Suficiència 2)

Els tres condemnats

Si t'atures davant de la taverna irlandesa, sota les voltes de la Rambla de Girona, podràs observar unes escultures curioses de pedra. Una és una figura amb barret, meitat home i meitat cargol, que toca una mena de flauta; una altra representa un home que toca la gaita, i la tercera, un home amb una barba llarga i ales de vampir. Hi ha diverses versions sobre el seu significat, però probablement es tracta del record de tres persones executades per la justícia.

Ana María Megías

(Suficiència 2)

Llegenda del falcó de Ramon Berenguer II

Diu la llegenda que el dia que van assassinar Ramon Berenguer II per les contrades d'Hostalric, el seu fidel falcó va seguir la comitiva fúnebre fins a la catedral de Girona on, esgotat pel viatge, va caure mort als peus del taüt. Per commemorar aquest fet, sapigueu que hi ha un falcó de pedra a prop del sepulcre i que és tradició trobar-lo.

Elisabet Castanyer Bachs

(Suficiència 2)

El fantasma de la jueva

A la part vella de Girona hi ha una zona, anomenada el Call, que va ser habitada pels jueus. Diuen que en aquest barri hi havia una dona jueva molt culta i respectada. L'any 1931 van trobar el seu cadàver decapitat de manera misteriosa. El cas és que, des d'aleshores, el seu fantasma vaga pel barri vell sota la forma d'un nen que canta uns planys intel·ligibles.

Greisy Cabrera Martínez

(Suficiència 2)

ENTREVISTA A SÍLVIA PLANAS

Montserrat Casacuberta

Coordinadora del programa "Voluntariat per la llengua" a Girona

Entrevistem Sílvia Planas, directora del Museu d'Història dels Jueus i de l'Institut d'Estudis Nahmànides de Girona. El Museu i el programa "Voluntariat per la llengua" han organitzat junts un acte per celebrar la diada de Sant Jordi 2009. Les parelles lingüístiques del Servei Local de Català de Girona han gaudit d'una visita guiada al Museu i d'una conferència de la doctora Dolors Bramon, especialista en llengües semítiques.

M. Quin és el teu càrrec?

S. Sóc directora del Museu d'Història dels Jueus i de l'Institut d'Estudis Nahmànides, que són dos elements complementaris: la recerca que fa l'Institut s'aplica al contingut del Museu.

M. Què fa l'Institut?

S. L'Institut té tres grans elements de treball: d'una banda, la recerca sobre la història de les comunitats jueves a la Catalunya medieval; d'altra banda, la difusió d'aquesta recerca i, finalment, la formació des de la perspectiva acadèmica i científica.

M. Tinc entès que teniu un fons bibliogràfic molt important...

S. Sí. És una biblioteca judaica, que es va iniciar amb la idea de reunir bibliografia que fos útil per a la gent que volgués fer recerca o que, simplement, tingué curiositat per la història de la comunitat jueva. Va començar sent un fons de 70 volums que venien de l'Arxiu Històric Municipal i actualment ja tenim 6.000 volums. És una biblioteca pública, oberta, accessible a tothom.

M. Quins documents importants s'han trobat a Girona?

S. Els documents veritablement rellevants són escrits en llatí o català medieval i ens permeten aprofundir en la història de la comunitat jueva de Girona. Hi ha una quantitat ingent de documentació, la més antiga, de 1311. Sabem com s'organitzava la comunitat, com vivia, com eren els casaments, com eren els divorcis, quin era l'estructura social, quin era el paper de les

dones, etc. Ve gent d'arreu del món a estudiar aquest conjunt de documentació medieval de Girona. És un dels fons més importants de la Mediterrània.

M. Què sabem de la història dels jueus a Girona?

S. Cada vegada sabem més coses. La magnificència de la comunitat jueva no dura gaire més de 250 anys. Hi ha documentació que explica que hi ha grups de famílies jueves que arriben amb els romans, al segle I o II dC; també tenim un document que ens parla d'unes vint-i-cinc famílies que s'estableixen a Girona l'any 898, però en sabem poca cosa. A la Catalunya medieval hi ha cinc centres de vida jueva importants abans del s. XIII, que són Girona, Barcelona, Tarragona, Tortosa i Lleida. Aquestes ciutats ja havien estat importants en època romana i, per tant, tenen una vida urbana activa i és normal trobar-hi jueus establerts. És sobretot a partir del segle XIII i durant tot el segle XIV quan veiem l'esplendor de la comunitat. Al segle XV ja podem dir que la història de la comunitat s'estroneja definitivament. Durant el segle XIII i bona part del XIV, Girona brilla amb llum pròpia perquè l'escola d'intel·lectuals i de cabalistes dona un renom molt gran a la ciutat; això fa que Girona sigui coneguda com a ciutat mare d'Israel. Això ho diu tot! L'esplendor, però, no dura més de sis o set generacions.

M. Hi havia musulmans a Girona?

Parlar de l'Espanya de les tres cultures és un anacronisme. Deixem-nos estar de fal·làcies: hi ha una

cultura minoritària, que és la jueva, i una cultura majoritària, que és la cristiana, que sempre imposa tots els seus paràmetres i tot el seu domini sobre la cultura jueva, minoritària; els musulmans varen estar instal·lats a Girona durant molt poc temps. Als segles XIII-XV només n'hi havia que estaven de pas, mercaders i esclaus, sobretot. L'assentament musulmà és anterior al període medieval.

M. És a dir, que quan els jueus són expulsats la comunitat ja està en declivi?

S. Quan arriba l'ordre d'expulsió que han signat Ferran i Isabel el 31 de març a Granada, ja som al mes d'abril de 1492. Els reis envien una carta a totes les ciutats del regne on hi ha jueus. La carta, que es conserva a l'Arxiu Municipal de Girona i que està reproduïda en facsimil al Museu, arriba el 20 d'abril i es llegeix públicament. En aquells moments, només hi ha unes deu famílies jueves a la ciutat. Calculem que tota aquella gent que surt expulsada el dia 31 de juliol de 1492 perquè no es converteix no supera la xifra de 1.500 persones a tot Catalunya perquè el de-

clivi havia començat molt abans: moltes famílies ja s'havien convertit al cristianisme -que és el que hauríem fet molts de nosaltres si tinguéssim una família per mantenir i fes generacions que vivíssim aquí. Moltes famílies es devien haver dit "intensem superar el tràngol, convertim-nos i quedem-nos a casa"; perquè no hi ha cap dubte que això era casa seva, la seva ciutat, el seu país.

Mentre a la societat cristiana li va anar bé que hi hagués jueus vivint en el seu entorn no va passar res. En el moment en què, a final del s. XIII, hi ha un canvi social i demogràfic que coincideix amb la mort del rei Jaume I (gran defensor de les comunitats jueves, encara que sigui per interessos propis, potser), jueus i jueves deixen de ser tan necessaris, deixen de ser tan acceptats, i comença la violència social contra ells, que tindrà el seu punt àlgid el 1348, amb la pesta negra i les acusacions que els fan els cristians de propagar-la. Els acusen a ells, tot i que moren de pesta exactament igual que qualsevol altra persona cristiana, però circula la veu a tot Europa que enverinen les aigües per provocar la

mort de la població cristiana.

En definitiva, cap a final del segle XIV les comunitats jueves a Catalunya ja no suporten la pressió i acaben convertint-se al cristianisme, majoritàriament.

**M. Per què aquest re-
buig? Què passava
exactament? Era només
una qüestió de poder?
Un poder exercit de la
majoria cap a una mino-
ria amb diners o el tòpic
del jueu ric no és cert?**

S. Més que no pas qüestions econòmiques -de jueus n'hi havia de rics, pocs, de normals, força, i de pobres, molts, talment com en la societat cristiana-, el problema és aquest odi ancestral, aquesta animadversió que els mateixos historiadors encara no s'expliquen. Jo crec que hi ha un factor, fent-me ressò del que han dit alguns investigadors, que consisteix en la incapacitat humana d'acceptar la diversitat. El que és diferent és incontrolable perquè no pensa com jo, perquè no fa el que faig jo. Algú que s'escapi de la norma, que

pensi, que parli, que actuï de manera diferent, pot arribar a ser perillós perquè no entra dins dels meus paràmetres de domini. Per tant, la no-acceptació de la diferència té com a conseqüència que s'ataqui la comunitat jueva. De fet, durant tota l'Edat Mitjana l'atac contra les comunitats jueves és un atac per raons ideològiques. L'ideòleg de l'expulsió és Tomás de Torquemada, que és fill de conversos i que pensa que s'ha d'expulsar els jueus perquè varen matar Jesucrist. Torquemada convenç Isabel la Catòlica, i aquesta convenç Ferran. Així, els reis catòlics creen l'ideal de l'Espanya unida perquè han fet fora els moros de Granada i ara també faran fora els jueus. La unitat d'Espanya, però, en les ments d'Isabel i de Ferran, és una unitat fonamentalment de religió. En definitiva, qui són els que van més contra els jueus? Els mateixos conversos, en tenim la prova en Tomás de Torquemada.

**M. Tinc entès que en
ser expulsats de la pe-**

**nínsula van anar cap a
l'Est.**

S. Sí, és cert, però dels catalans en sabem molt poc. Fora de la península es varen unir a les altres comunitats que venien de les Espanyes. Per exemple, un dels grans misteris és què passa amb la llengua que parlaven. Els jueus d'aquí parlaven català i no pas el sefardita castellà. Com es perd, això? No se n'han trobat traces. A Salònica, sí, a començament del segle XX hi ha estudiosos que parlen del call català i d'alguna reminiscència lingüística. A Roma, fins a 1868, es manté la sinagoga *dei catalani*, a diferència de la sinagoga *dei castegliani* o de la sinagoga *dei portuguesi*. Per tant, les comunitats s'autodiferencien fins ben bé el segle XVIII o XIX. A Salònica passava exactament igual: el gran drama de la comunitat jueva de Salònica (que seria avui un fons monumental per conèixer què havia fet la comunitat jueva catalana) és que va ser massacrada a Aushwitz al 1943. Eren 30.000 i en varen sobreviure 300. No en queden re-

miniscències. També hi ha alguns indicis als arxius de Dubrovnik, als Balcans, on hi ha notes de jueus catalans que arriben a aquesta ciutat abans i després de 1492. A Liorna, a Roma, a Nàpols, a Sicília i sobretot a la zona dels Balcans, Salònica i, finalment arriben a Palestina. Què n'ha quedat? En sabem molt poca cosa, però valdria la pena treballar-ho bé.

**M. Passem a l'edifici
del Museu, ara. És l'an-
tiga sinagoga?**

S. Sí. Hem trobat el document que ens diu que al juliol de 1492, quan marxen aquestes famílies, els dirigents de la comunitat jueva se'l venen. De fet, se'l malvenen per 300 lliures. En el document de venda que s'ha conservat hi ha les delimitacions: la sinagoga estava ubicada entre el carreró d'Hernández i el carreró de Sant Llorenç, i entre el carrer de la Força i un carreró que circulava entre el pati actual i la casa que hi ha just al davant. El document descriu el contingut de la sinagoga: una sala d'oració, una escola per als nens, un lloc per a les dones, els banys rituals, l'escorxador, la carnisseria, l'hospici i l'hospital, i el forn. Era tot un complex sinagoga. Aquests elements són necessaris per a la vida jueva perquè les dones s'han de banyar en el bany ritual, perquè els nens han d'estudiar a l'escola religiosa, perquè els homes han de fer oració i estudi, perquè els animals s'han de matar segons un ritual concret, perquè el pa s'ha de coure segons marca la tradició. Ara bé, on eren els límits exactes? On era la sala d'oració? On es banyaven les dones? No ho sabem ni crec que ho sapiguem mai. Des de 1492 l'edifici ha anat canviant de propietari. Quan l'Ajuntament el va adquirir a final dels anys 80, ens vam trobar amb un conglomerat molt diferent del que havia estat originàriament.

EL PROGRAMA “VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA” AL CENTRE PENITENCIARI DE GIRONA, UNA EXPERIÈNCIA D’ENRIQUIMENT MUTU

Equip docent del Centre de Formació de Persones Adultes “Pompeu Fabra” del Centre Penitenciari de Girona

La idea de dur a terme el programa “Voluntariat per la llengua”, dependent del Consorci per a la Normalització Lingüística, en el context del Centre Penitenciari de Girona neix l’octubre del 2008 al Centre de Formació de Persones Adultes Pompeu Fabra (CFPA Pompeu Fabra). Amb aquest programa es pretén, mitjançant el contacte entre voluntaris i aprenents, crear canals que facilitin que el català sigui llengua de comunicació en el centre.

Com que vèiem que el català no era utilitzat com a llengua de comunicació entre els alumnes, ens vàrem proposar fer-lo present en les converses informals. Amb aquest objectiu, vam intentar implicar-hi tot l’equip (mestres, equip de tractament, funcionaris de vigilància...). Quan parlem de formació d’adults és bàsic tenir present que l’aprenentatge i l’intercanvi de coneixements que s’han d’adquirir mitjançant les experiències educatives i l’estudi només fructifica quan som

capaços de connectar aquests coneixements i experiències amb el que ja sabem, tot construint estructures que ens faciliten relacionar, interpretar, pensar. Els alumnes porten un gran aprenentatge al llarg de la seva vida i l’escola l’ha d’acollir, l’ha d’agafar com a eix de la seva programació i com a punt de partida de les seves activitats. I això és el que s’ha volgut fer amb la posada en marxa del programa “Voluntariat per la llengua”. Tant voluntaris com apre-

nents, mestres, equip de tractament, funcionaris de vigilància..., tots hi hem après. Els aprenents reben amb molta satisfacció el fet que hi hagi persones externes a la institució penitenciària que fan un servei voluntari, alhora que coneixen altres maneres de veure el món. Els voluntaris, que porten l’exterior a dins del centre a través de les seves vivències, s’enriqueixen amb el contacte amb els aprenents. Així, el català és percebut en positiu com a eina de comunicació.

Voluntaris de les parelles lingüístiques del Centre Penitenciari de Girona

Entrevista-tertúlia amb Toni Rusalleda Nadal

En Toni Rusalleda va ser una de les primeres persones que es va encarregar de coordinar un servei de català, concretament a Salt, als anys 80. Des de llavors ha plogut molt i el país ha fet canvis importants. Els alumnes del curs de nivell Elemental 3 entrevisten el personatge. No és una entrevista preparada. Simplement, un cop presentat en Toni, cadascú fa preguntes segons el que li interessa, un punt desordenadament. Així, a mesura que avança el diàleg, l'entrevista es transforma en una tertúlia amb intercanvi d'idees i d'experiències en què els entrevistadors també hi diuen la seva. Us n'ofereim un resum.

Quan va començar a treballar per la llengua catalana?

L'any 1983 Salt es va independitzar de Girona i l'alcalde, en aquell moment encara temporal, em va demanar si volia encarregar-me d'organitzar la feina relativa a la llengua.

Què és el que li agrada més de la seva feina?

El que més m'agradava és que era bastant independent. No depenia gaire de ningú, havia de ser creatiu, havia de pensar com fer les coses i com dur-les a terme. I és que se'n podien fer moltes, de coses, en l'àmbit de l'ensenyament, de la dinamització i de l'assessorament. Penseu que en aquell moment calia crear tota la documentació en català perquè

era quasi inexistent. Hi havia una feina immensa per fer.

A més, en aquell moment no hi devia haver gaires recursos?

No, no n'hi havia gaires. Hi havia molts menys recursos que avui dia. A més, el públic que teníem a les classes eren majoritàriament persones catalanes que volien aprendre millor la seva llengua, especialment l'escripta. També feiem cursos per ensenyar a parlar, sobretot a les persones immigrades, especialment d'Andalusia.

Quin nivell de coneixements del català ha assolit aquesta immigració de què parla?

Penseu que moltes d'aquestes persones tenien un gran domini passiu de la llengua. És a dir, moltes entenien el català però no l'exterioritzaven, no el parlaven. Per això, quan van accedir als cursos, l'aprenentatge va ser bastant ràpid, i han assolit un nivell acceptable.

Quan va començar l'escolarització en català?

Pel volts de 1978-1979 era obligatori a totes les assignatures. Al 76 jo anava a una escola de Girona a ensenyar l'assignatura de llengua catalana, dins l'EGB (Ensenyança General Bàsica). Més tard s'hi van fer tres assignatures, i al final totes.

El fenomen de la immigració pot fer que la llengua catalana transformant en una altra llengua o deteriorant-se?

La transformació és possible i ja l'estem vivint.

Això no pot ser positiu?

És cert que a vegades ens fa por el canvi. El fet que la llengua canviï és inevitable, però crec que sense un estat al darrere estem en inferioritat de condicions respecte a altres llengües. Em refereixo al fet que costa entendre l'obligatorietat del català. A Salt, per exemple, actualment s'hi parlen un munt de llengües i

està bé que n'hi hagi una de comuna, i aquesta volem que sigui el català. I evidentment el català que es parla està teinyit de molts accents, i això és molt maco.

Què opina de la Llei del doblatge, que obliga a doblar almenys el 50% de les pel·lícules al català?

El cinema és un dels aspectes més fluixos que hem tingut. Només un 5% de la cartellera és en català. En aquest sentit, sí que sóc partidari que com a mínim un 50% de la cartellera sigui en català, tal com marca la llei. Ara bé, si em preguntes sobre l'opció de doblar o de subtítular, jo prefereixo la subtítulació. També és cert que hi ha qui opina que amb la subtítulació et perds coses, perquè estàs molt pendent de la lectura.

Jo estic molt acostumada a llegir subtítols des de petit perquè al meu país no hi ha doblatge i no em costa gens, això no em passa.

Sí, sí, hi estic d'acord. Cal aprendre de com es fan les coses en altres llocs. Si en altres llocs funciona, doncs aquí ho podem provar.

Hi ha alguna cosa que hauria volgut fer respecte a la feina i que no ha pogut dur a terme?

M'hauria agradat fer una campanya des de Girona. Una gran campanya de normalització. Un equip de treball que hagués ideat una gran estratègia no d'un any sinó de quatre anys, lenta, gradual, respectuosa... He fet intents, però reconec que no ho he aconseguit.

Hi ha molts alumnes que volen aprendre el català perquè els interessa, però en canvi ho senten com una imposició, i això no agrada.

A França és normal aprendre francès i no s'entén com una imposició, tot i que també ho és. Aquí en canvi aquesta imposició es nota molt i molesta alguna gent. És clar, sempre partint de la base que accep-

tem que som un país. Si no, no hi ha possibilitat d'acceptar la imposició. Llavors, és clar, això és una mica paradoxal, certament: es vol que la gent parli la llengua de manera natural però en canvi s'ha de fer a través d'una llei. I hi ha, a més a més, el fet de la complicació de l'ensenyament de la llengua: ens costa trobar la manera de gaudir ensenyant i aprenent la llengua. Fa anys que busquem el complement directe i no el trobarem mai. Les classes són massa gramaticals. Fent una comparació, jo trec un profit enorme de l'ordinador i en gaudeixo moltíssim, però no sé com funciona per dins!

La llengua es pot gaudir i es gaudirà. Estem en un procés i el que necessitem és temps. Espanya és un país jove en la democràcia i els països europeus ens porten avantatge. És cert que els fets són així, però d'aquí a un temps tot anirà canviant i ensenyarem i aprendrem gaudint de la llengua.

És cert, els canvis són lents i cal tenir paciència.

En tots aquests anys, quina és la seva principal satisfacció a la feina?

Uf, difícil... Home, he gaudit molt dels companys i de les companyes. Sempre he disfrutat molt organitzant coses amb la gent: actes, activitats, festivals, trobades, sopars... La relació amb l'altra gent és una cosa que sempre m'ha preocupat molt. Em sembla molt important que hi hagi bon rotlló entre els companys i companyes.

Què farà després de jubilar-se?

Faig cursos de comunicació interpersonal i de parlar en públic. També d'habilitats socials: saber criticar i saber respondre a les crítiques, saber elogiar, saber brindar, saber participar en converses, saber dir que no, etc. Jo crec que la comunicació és la qualitat que ens defineix com a humans.

EL PERFIL

Data de naixement: 6 de juny de 1947.

Una activitat per al temps lliure: tocar la guitarra i cantar.

Una pel·lícula: West Side Story, la miro un cop l'any.

Una ciutat: Montpellier, s'hi respira un ambient medieval i modern alhora.

Un lloc per viure: jo a Girona ja hi estic molt bé.

Un equip de futbol: el Barça.

Una personatge de la història: Gandhi. La no agressivitat és un tema que m'ocupa moltes hores.

Un personatge català: Pasqual Maragall.

Una actriu: Meg Ryan.

Una olor: qualsevol perfum. Els perfums em sedueixen. Com que sóc fumador, he d'entrenar-me a olorar. Sovint jugo a descobrir olors i m'imagino que sóc una persona que hi entén molt per no perdre aquest sentit.

Una paraula en català: garrapinyada.

Terra, mar o aire: mar, m'agrada molt. Hi he d'anar com a mínim un cop al mes.

Un colobrot: no en miro, sincerament. Em va agradar Porca Misèria.

Un desig per a Catalunya: la independència.

L'himne del Barça o de Catalunya: de Catalunya.

Un defecte: una mica desordenat, tastaolletes.

Una virtut: em sembla que sóc tranquil i força alegre.

D'ON VE EL NOM DE GIRONA? AQUESTA ÉS LA QÜESTIÓ...

Estem tan avesats a dir-lo, a sentir-lo... que ni ens ho plantejem. Però tots els noms tenen un origen, a vegades perdut en el temps, a vegades ben recent.

L'origen del topònim Girona és incert i no hi ha una teoria definitiva sobre la seva etimologia, tot i que de propostes n'hi ha hagut de variades: les dels lingüistes, més científiques, i les que han sortit de la imaginació dels gironins.

Pel que fa a les més científiques, hem d'esmentar la del lingüista Joan Coromines que, en la seva obra *Onomasticon Cataloniae*, exposa que l'arrel del nom, antigament *Gerunda*, és indoeuropea i que, contràriament al que plantegen altres teories, no està relacionada amb la Gironda francesa.

Una altra font apunta que *Gerunda* podria provenir de ger ('entre') i *undarius* (nom que rebia en llengua

ibera l'actual riu Onyar). Així doncs, significaria "entre l'Undarius".

Potser perquè no se n'ha pogut demostrar amb certesa l'origen, també s'ha buscat l'explicació en diferents llegendes que tenen un personatge comú, el monstre Gerió. Algunes expliquen que tenia tres caps, d'altres, que només en tenia un, però totes coincideixen que va arribar del nord de l'Àfrica per tal d'eixamplar les seves pos-

Carme Ylla i Imma Guinart

Àrea d'Assessorament del SLC de Girona

sessions, i es va instal·lar en aquestes terres, on va fundar la ciutat a la qual va donar el nom: Geriona.

Pel que fa al canvi de Girona a Girona, als primers temps va predominar la forma amb e, si bé aviat va començar a alternar amb l'evolució fonètica Girona, com es constata en textos de 1251 o en les obres del trobador Cerverí de Girona (1259-1290). Des del 1992, l'única forma oficial del topònim és Girona.

L'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC A LES COMARQUES GIRONINES

El Pla d'acolliment lingüístic del Centre de Normalització Lingüística (CNL) de Girona té l'objectiu de posar a l'abast de les persones acabades d'arribar els mitjans necessaris perquè puguin adquirir amb la màxima rapidesa les competències comunicatives bàsiques en llengua catalana. Amb aquest propòsit, el Centre es coordina amb diferents organismes i entitats i dissenya itineraris d'aprenentatge en cada municipi. Les oficines i serveis de català que hi ha a les comarques participen en els anomenats plans educatius d'entorn i plans locals d'immigració, constitueixen equips de treball amb tècnics municipals, escoles d'adults i entitats d'acollida, i impulsen actuacions conjuntes per promoure i facilitar l'aprenentatge de la llengua.

En primer lloc, el programa es destina a l'organització, arreu del territori, de cursos adreçats a persones no catalanoparlants que volen aprendre i millorar la competència oral (cursos de nivells inicial i bàsic).

Segonament, es pretén donar cobertura a activi-

tats de coneixement de l'entorn i d'intercanvi cultural. En aquest sentit, el Pla s'ha coordinat amb el programa "Voluntariat per la llengua" i ha vetllat perquè els cursos es duguin a terme en espais favorables a estrènyer lligams personals i socials, com són els centres cívics, les entitats culturals i ciutadanes, les escoles, etc.

En tercer lloc, el Pla incorpora iniciatives diverses, algunes de caràcter local. A Blanes, a Girona i a Olot, per exemple, s'han editat plànols multilingües per incentivar les persones novingudes a matricular-se als cursos. El Pla també ha dirigit, en col·laboració amb tres emissores llatines de Girona i de Salt, un curs radiofònic de català inicial anomenat OnesCat, adreçat principalment a la població centreamericana i sud-americana, que s'ha emès dues vegades i que ha tingut molt bona audiència.

Una altre objectiu del projecte d'acolliment lingüístic és procurar que les oficines i serveis de català ofereixin punts d'informació dels seus serveis a les mateixes oficines municipals d'aten-

ció a la població estrangera. A través d'aquest servei, es pretén oferir atenció immediata a la població novinguda, especialment quan es generen necessitats fora dels períodes regulars de matriculació, generalment al setembre-octubre i al gener-febrer. El Pla permet organitzar cursos fora d'aquests períodes generals.

Així mateix, el projecte prioritza el contacte amb les associacions i col·lectius de persones d'origen estranger per dissenyar línies d'actuació conjuntes en benefici de la difusió del català i de la inclusió social.

Les persones novingu-

Dolors Barceló i Moner

Responsable del Pla d'acolliment del CNL de Girona

des tenen en el Pla d'acolliment una eina més per conèixer la cultura que els acull, des de l'intercanvi, la pluralitat, la interacció, el mestissatge. La integració es planteja en el marc d'un projecte comú per aconseguir que tothom se senti membre de la societat gironina en igualtat de drets, d'oportunitats i de resultats. En definitiva, la finalitat del projecte d'acolliment lingüístic és fer de la llengua catalana un mitjà d'inclusió social i contribuir, en la mesura que li sigui possible, a mantenir una societat sense exclusions i amb igualtat d'oportunitats per a tothom.

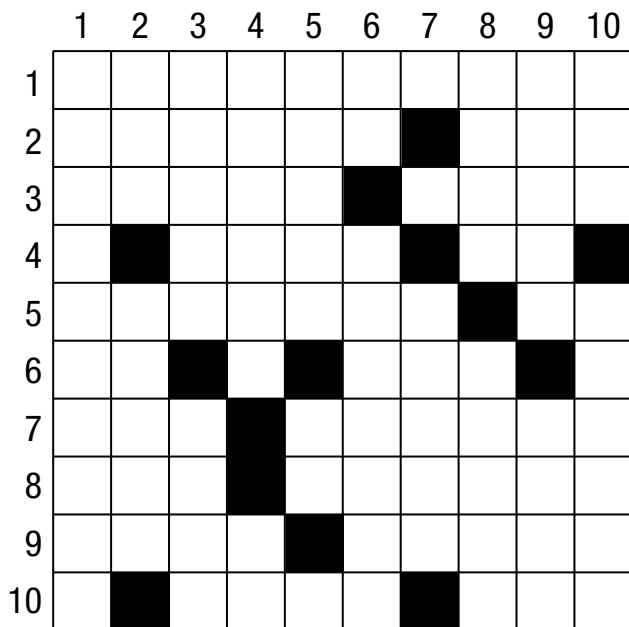
CONVENIS SIGNATS AMB ENS LOCALS L'ANY 2008 AL CNL DE GIRONA PER AL DESENVOLUPAMENT DE PROGRAMES I ACTUACIONS D'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC MITJANÇANT L'ORGANITZACIÓ DE CURSOS DE CATALÀ

Ajuntaments d'Amer, Anglès, Arbúcies, Banyoles, la Bisbal, Blanes, Bordils, Breda, Caldes de Malavella, Cassà de la Selva, Castell-Platja d'Aro, Castelló d'Empúries, Celrà, l'Escalada, Figueres, Flaçà, Girona, Hostalric, Llagostera, Llançà, Lloret de Mar, Maçanet de la Selva, Olot, Palafrugell,

Palamós, Pals, Riells i Viabrea, Riudarenes, Riudellots de la Selva, Roses, Salt, Sant Hilari Sacalm, Sant Pere Pescador, Santa Coloma de Farners, Santa Cristina d'Aro, Sils, Torroella de Montgrí, Ullà, Ventalló, Verges; consells comarcals de l'Alt Empordà, el Gironès, el Pla de l'Estany i el Ripollès.

Passatemps

MOTS ENCREUATS

Maria Dolors Bach, David Prunella, Oscar Ledesma i Albert Pradas
Suficiència 2

HORIZONTALS

1. Antiga casa noble que, malgrat el nom, és de pedra.
2. Molts fan de l'Onyar, la Devesa, els parcs Central i Migdia, etc., la seva llar. / Ser a la catedral escoltant la missa d'esquena.
3. Aquesta eina, a la nostra ciutat, l'usen sobretot a can Cabria, Congostell, Boada, García, Lladó, Jiménez, Toledo, germans Baquero, Romero, Sastre, etc. / A la ips de la Independència ips n'hi ha molts ips.
4. Totes les places de Girona també la tenen trencada. / aicnèl-lecxe rep inorig etcetiuar / Comunitat a què pertany Catalunya.
5. Per a la nostra ciutat, la Gran Via de Jaume I n'és una de principal. / Deixant de banda el primer número, la nostra universitat està de cap per avall.
6. Plaça de l'Ajuntament. / Sempre arriba a Girona en tercer lloc. / Passeja conilla pel Barri Vell. / Al mig del Ter.
7. La mare de tots els qui vivim a Girona, i de tots els qui vivim al món. / Les d'en Rosés a l'inrevés ai ves.
8. Local d'Amics del Ter. / snoicacoviuqE.
9. Indret que aguanta el cap d'un caragirat. / Del dret, sense ànim de fer propaganda, coneguda casa de joguines de la ciutat i, de l'inrevés, ara fa un moment.
10. Al final de la Rambla, de Girona, de Catalunya i d'Europa. / Del dret ens fa gratar el cap i del revés es menja els nens a la pujada del rei Martí. / Museu instal·lat al Palau Episcopal, al revés.

VERTICALS

1. Nucli de l'antiga Gerunda.
2. El més probable és que ara mateix estiguis en un d'aquests moments. / Per enamorar-se'n, Girona no en té.
3. Fill d'un germà o d'una germana. / Com aquesta, el lleó del mercat en té quatre, de cap per amunt.
4. Com ha de quedar aquest passatemps, al revés. / El passeig de la Copa, sense l'aliment bàsic.
5. Poden ser grans, però el més gran és el de la Catedral. / Dues com les que hi havia a la font d'en Pericot. / Conductor novell practicant per la ciutat.
6. A l'extrem del carrer dels Ciutadans. / A les Pedreres n'hi ha molt.
7. Sortint de Girona. / Entrant al Barri Vell. / Josep Viader ho és de moltes sardanes.
8. Diuen que sota la Catedral n'hi viu un. / Cap amunt, el ninot més emblemàtic de la ciutat, que va salvar els seus veïns de l'avorriment.
9. També al revés, el gegant fundador de la ciutat, de tres caps. / Clorur sense clor.
10. Sense ànim de fer propaganda gratuïta, restaurant situat a la Cort Reial. / I tu, t'has apuntat al procés participatiu sobre el Pla d'usos i gestió d'aquest espai tan emblemàtic i controvertit?

DEFINICIONS

Carlos Ruiz Brussain
Suficiència 2

Ajuda'ns a connectar les paraules amb el significat que els donem a Girona.

1 Acabelis:

- Tipus d'inflorescència tirsoide.
- Déu llatí portador de la fi del món.
- Acabament.
- Monjo bizantí.
- Malparat del tot.

2 Memec:

- Gemec lleu.
- Poca solta.
- Persona no gaire llesta.
- Que és memòria d'alguna cosa.
- Antigament, cotxe en llenguatge infantil.

3 Afuat:

- Persona prima.
- En forma de fuet.
- Fugat.
- Ràpid. Apressat.
- Ofegat.

4 Canguelis:

- Velam de popa.
- Por excessiva.
- Ampolla de terrissa.
- Agrupament d'algues microscòpiques.
- Congestió nasal.

5 Barratibat:

- Que tiba molt.

- Ratllat, llistat.
- Admirat superlativament.
- Barrat. Empresonat.
- Barretina rígida.

6 Runy:

- Cruel.
- Joc infantil.
- Relatiu a les runes.
- Habitant de Rwanda.
- Escorça de l'alzina surera.

7 Llamec:

- Cadell de la llama.
- Llaminadura molt dolça.
- Delicat i triat en el menjar.
- Resplendor viva i molt breu originada en produir-se un llamp.
- Embarcació que fa uns 30 pams.

8 Mengia:

- Matolls, conjunt de mates o arbustos.
- Cosa que colpeix d'admiració.
- Quelcom que no respon a la veritat.
- Menjar especialment exquisit.
- Allò que hom menja per nodrir-se.

9 Bèlit:

- Relatiu o pertanyent a la guerra.
- Velocitat extrema.
- Cosa que es mou contínuament i molt ràpid.
- Joc tradicional.
- Llot que es fa al fons de les basses.

ENDEVINALLES

Emi Domínguez i Laia Buisan
Suficiència 2

1. A la lleona, un petó.
I al mercat?
2. Casa ciutadana de sol a sòl.
3. No és tou sinó dur i, quan hi sóc a sobre, l'aire que passa sembla més pur.
4. Època de colors, calors i olors.

ENIGMES

Miriam Trias i Teresa Vizern
Suficiència 2

Trobeu la paraula amagada a cada definició.

1. Carrer gironí per estrenar
2. Estàs ben content, amb aquests quatre gironins
3. El sant que, amb la seva olor, més ens encisa
4. Governa Girona de manera poc religiosa
5. Trucar per telèfon a un jueu anglosaxó
6. Passegen per l'Onyar i fan copes a la Devesa

AUTODEFINITS

Rosa Miralpeix i Fina Alsina
Suficiència 2

	Antic cinema		Formació cinema	Temporada teatral	Restaurant galleg	Troballa sota l'altar de la catedral			
Capital dels Manaies									
	Nota musical invertida	Negació				A l'interior de la catedral			
	Arbre de la Devesa					T'agrada Girona			
La del Ter				Restaurant a la riba					
		Nom d'església		Simbol gironí		Sojom del duc de Noailles	Troballa arqueològica	Nom d'un café	
Nom del pont francès									
Fira alimentària				Bar gironí					
				Bar de nit		Riu			
		Canet d'		Riu					
				Bar de nit				Bar de nit	
	Bar de nit								

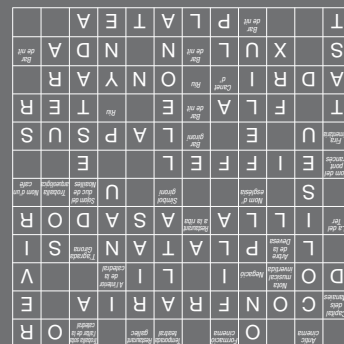
SOLUCIONS DELS PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

8-a (Matolls), conjunt de mates o arbusts; 9-d (loc tradicional); 8-a (superlativament); 6-b (loc infantil); 7-c (Bellcat i tret en el menjar); 3-d (ràpid, Apressat); 4-b (Por excessiva); 5-c (Admirat); 1-c (Acabament); 2-e (Antigament cobe en llenguatge infantl);

- DEFINICIONS
 - 1. Un lleó
 - 2. Casa Solterra
 - 3. Pont de Pedra
 - 4. Temps de Flors
 - 5. Call
 - 6. Masó-mas
 - 7. Babel-Abel
 - 8. Vell-ell
 - 9. Moda-oda
 - 10. Bruxa-nuxa
- ENDEVALLES
 - 1. Nou
 - 2. Rius
 - 3. Narcis
 - 4. Pagans
 - 5. Carpes-arpes
 - 6. Masó-mas
 - 7. Babel-Abel
 - 8. Vell-ell
 - 9. Moda-oda
 - 10. Bruxa-nuxa
- DECAPITACIONS I ESCUAMENTS
 - 1. Capella-capell
 - 2. Mosca-Osca
 - 3. Fita-fit
 - 4. Botllí-llí
 - 5. Carpes-arpes
 - 6. Masó-mas
 - 7. Babel-Abel
 - 8. Vell-ell
 - 9. Moda-oda
 - 10. Bruxa-nuxa

AUTODEFINITS

DECAPITACIONS I ESCUAMENTS

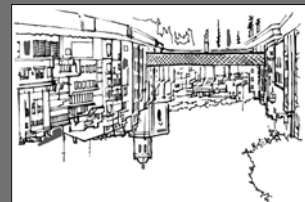
Rubén Belando, Dani Pérez i Albert Pradas
Suficiència 2

Trobeu la parella de paraules que s'amaga darrere el joc de definicions.

Exemple:

Si es talla el cap a les festes de Girona surt molt mala llet: FIRES-IRES

- La de Sant Nicolau escuada és un barret.
- L'insecte gironí per excel·lència decapitat ens porta a una bonica ciutat de l'Aragó.
- Aquest artista gironí escuat té la mirada fixada en alguna cosa.
- Una famosa clínica de Girona sense cap ni coll ha donat de fruit un nounat preciós.
- Si tалlem el cap als peixos emblemàtics de l'Onyar obtenim uns lírics instruments de corda.
- Aquest arquitecte modernista amb la cua tallada és una casa pairal.
- Un bar bíblic de Girona decapitat és la víctima del fratricidi bíblic.
- Decapitant el barri més antic de Girona obtenim la tercera persona.
- Aquesta merceria tan coneguda del Barri Vell sense cap esdevé una composició poètica lírica.
- La que hi ha petrificada a la catedral decapitada mulla la gent que passa.

7 DIFERÈNCIES

7 DIFERÈNCIES

Carlos Ruiz Brussain
Suficiència 2

Professores i professors. Qui és qui?

Adriana Bàrcia
Carme Bernat
M. Salut Coll
Dani Delgado
Marta Duran
Carme Garcia
Imma Guinart
Agnès Llagostera
Mercè Mercader
Josep Planas
Albert Pradas
Teia Romaguera
Isabel Roura
Núria Saqués
Carme Ylla

Inscripcions setembre 2009

Lloc

Centre de Normalització Lingüística de Girona
Carrer dels Ciutadans, 18, planta baixa
Telèfon 972 22 06 63

Calendari

Els alumnes dels períodes 2007-2008 i 2008-2009 que hagin fet el curs sencer tenen reservats els següents dies i horaris d'inscripció:

Superior / Suficiència 1, 2, 3	dilluns 7 de setembre	de 10 a 12 h
Intermedi 1, 2, 3	dilluns 7 de setembre	de 12 a 14 h
Bàsic 3 / Elemental 1, 2, 3	dimarts 8 de setembre	de 10 a 12 h
Bàsic 1, 2	dimarts 8 de setembre	de 12 a 14 h

Procediment

Les inscripcions es fan de forma presencial i per ordre d'arribada. Si un alumne no pot venir personalment, una altra persona pot fer-li la inscripció. En aquest cas, cal presentar la documentació necessària de la persona que es vol inscriure.

Els alumnes que no es matriculin dins el període preferent perden la reserva de plaça. Si això es produeix, només es podran matricular en el període d'inscripció per als alumnes nous. També perden la plaça si no fan efectiu el pagament de la matrícula dins del termini que indica el rebut.

Documentació

- NIF, NIE o passaport
- Documents que acreditin l'exempció parcial o total de pagament (els cursos bàsics i inicials són gratuïts i no cal cap justificant):
 - jubilats: carnet de jubilat
 - pensionistes per invalidesa: carnet de pensionista
 - família nombrosa: carnet actualitzat
 - aturats, cal presentar un d'aquests documents:
 - **informe de la situació actual**, de la Tresoreria de la Seguretat Social
 - certificat negatiu d'alta a la Seguretat Social
 - certificat de vida laboral
 - certificat de demanda de les OTG **que especifiqui la situació d'atur o de percepció de la prestació econòmica**
 - justificant bancari que acrediti el cobrament del subsidi d'atur, de l'ajut familiar o el PIRMI

Proves de col·locació

Aquells alumnes a qui el professor o professora ha recomanat fer la prova de col·locació per passar a un grau superior, caldrà que presentin el full que se'ls haurà signat en acabar el curs.

divendres 4 de setembre	de 10 a 13 h
-------------------------	--------------

Horaris

Podreu consultar els horaris dels cursos i les activitats del CNL de Girona a:
www.cpnl.cat/xarxa/cnlgirona/

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL DE GIRONA
SLC de Girona

